

8. februar slovenski kulturni praznik

Spoštovati Prešerna-pesnika in Prešerna-človeka, se pravi spoštovati človeško bedo in spoznati pomen in potrebo trpljenja za idejo. Prav pojmiti Prešerna, se pravi pojmiti sebe in vzeti svojo usodo nase, pa naj bo še tako bridka, jo preizkusiti do zadnjega grenca in jo premagovati v pokorni službi vseobčega življenja. Umetnik ne more biti vsak, človek pa, ki po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu, je lahko vsak najmanjši izmed nas.

Zato še enkrat: Ljubite Prešerna!

OTON ŽUPANČIČ

10. FEBRUARJA

VSI NA REFERENDUM

na katerem bomo sprejemali:

- SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V DO
- SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA DO
- SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTOV TOZD

10. FEBRUARJA

VSI NA VOLIŠČE

kjer bomo volili v SAMOUPRAVNE IN DRUGE ORGANE

Prvo srečanje organizatorjev obveščanja

Na Bledu je od 22. do 24. 12. 1977 potekalo prvo srečanje organizatorjev obveščanja, urednikov, novinarjev in sodelavcev glasil v organizacijah združenega dela. Srečanje sta pripravili komisiji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za obveščanje in politično propagando ter sekcija novinarjev v združenem delu, Društva novinarjev Slovenije.

Namen srečanja je bil, da se organizatorji obveščanja med seboj približe spoznajo, izmenjajo izkušnje in da širše obravnavajo nekatera vprašanja, ki zadevajo samo delo organizatorjev obveščanja ter vlogo in pomen izdajanja glasil, s katerimi skrbe za obveščanost delovnih ljudi o vseh vprašanih življenjskega pomena za celovito odločanje.

Prvega srečanja organizatorjev obveščanja sta se udeležila tudi sekretar v IK predsedstva CK ZKJ Todo Kurtović in namestnik sekretarja IK CK ZKS Vlado Janžič.

Iz govora sekretarja v IK CK ZKJ Toda Kurtovića

Todo Kurtović je v svojem razmišljanju uvodoma poudaril, da je naš tisk nasploh v zadnjih letih vidno napredoval in da družbenopolitični pomen sredstev javnega obveščanja raste vzporedno z demokratizacijo naše družbe. Seveda pa skladno s tem tudi novinarski poklic postaja vse bolj zahteven in cenjen v naši družbi. Novinar mora biti soustvarjalec pri oblikovanju naše socialistične demokracije, zato pa mora biti tudi ustrezno idejnopolično in strokovno usposobljen. Njegov pogled na razvoj naše socialistične družbe mora biti celovit in zato mu mora biti tuje neobjektivno navijaštvo in neangažirano pisanje. Praksa nam potrjuje, je nadaljeval, da se je vsako neobjektivno pisanje in navijaštvo klavarno končalo. Ravno zaradi vsega tega, je menil, je potrebno vso skrb namenjati izobraževanju in izpopolnjevanju novinarjev in informatorjev.

Ko je govoril o tisku in o sredstvih obveščanja nasploh, je poudaril, da je to politična sila, ki mora vplivati na družbeno zavest in izražati množico samoupravnih interesov. Bolj morajo biti sredstva javnega obveščanja odprta za družbeno kritiko in za boj mnenj. Zajemati morajo vse tisto, kar delavca zanima, to je, celoten proces svobodne menjave dela, celotno družbeno reprodukcijo. Sredstva informiranja morajo biti povezana z družbenopolitičnim sistemom in ne mu biti podrejena. Pri tem je še posebej omenil avtonomnost tovarniškega tiska in odgovornost ustanovitelja.

Govornik je menil, da bodo le vsestransko samoupravno informiranje, razredni pristop do informiranja in objektiv-

nost informacij dvigali zanimanje za informiranost. V sredstvih javnega obveščanja se je treba boriti proti senzacionalizmu, liberalizmu, nehumanosti in drugim, socializmu tujim pojavom. Informacijski mediji morajo odločno reagirati na vse, kar poskuša rušiti tisto, kar je naše skupno, skupno vsem narodom in narodnostim Jugoslavije. Informacijska sredstva pa morajo biti odprta tudi za še tako občutljiva vprašanja, odpirati morajo probleme in nerešena vprašanja.

TOVARNISKI TISK NAJBOLJ BRANO SREDSTVO JAVNEGA OBVEŠČANJA

V svojem razmišljanju se je sekretar Kurtović dotaknil tudi podružbljanja informacijskih sredstev. Menil je, da bi pri SZDL morali formirati ustrezna telesa, svete ali sekcije, v katerih bi demokratično razpravljali o sredstvih javnega obveščanja, kjer bi se spodbujala družbena kritika in kamor bi se lahko obračali prizadeti posamezniki, novinarji, uredništva, družbenopolitične organizacije in drugi. V teh institucijah naj bi se v bistvu reševale različne konfliktno situacije.

Svoje bogate misli je sekretar Todo Kurtović sklenil s poudarkom na nalogah sredstev javnega obveščanja pred volitvami in kongresi, pri čemer je menil da je glavna naloga teh medijev v tem, da čim bolj popolno in vsestransko sporačajo resnico o naši socialistični stvarnosti ter o revolucionarnih spremembah v družbenoekonomskih in proizvodnih odnosih. Pri tem pa morajo biti marksistično kritični in dialektično ustvarjalni.

V razpravi, ki je sledila, je sekretar Kurtović odgovarjal na nekatera vprašanja, ki so jih postavili udeleženci seminarja in ki so se nanašala na nekatera zunanjepolična vprašanja in na status novinarja v organizacijah združenega dela, oziroma avtonomnost tovarniškega tiska.

Iz govora namestnika sekretarja IK CK ZKS Vlada Janžiča

V zaključnem delu posvetovanja je o vlogi in nalogah glasil v združenem delu v pripravah na VIII. kongres ZKS in IX. kongres ZKJ spregovoril Vlado Janžič, namestnik sekretarja predsedstva IK CKS.

Na oba kongresa prihajamo pripravljene, je dejal tovariš Janžič, kajti v času med VII. kongresom ZKS in X. kongresom ZKJ smo utrdili jasen koncept razvoja socialističnih in samoupravnih odnosov ter jih okrepili tako, da nastajajo novi samoupravni odnosi, v katerih prevzema delevec dejansko oblast v svoje roke in stoji organiziran v družbenopolitičnih okoljih v središču dogajanj.

V PRIPRAVE ZA KONGRESE ZK S POGLOBLJENIMI ANALIZAMI DEJANSKEGA STANJA!

V pripravah na kongresa moremo biti akcijski z jasno začrtanimi cilji za nadaljne poglobljanje in razvijanje samoupravljanja. V tem akcijskem pristopu pa je bistveno to, da moramo s poglobljenimi analizami dognati, do kje smo prišli in kako naprej, da bomo tudi dejansko zagotovili vpliv in odločanje delavca v vseh sredinah, kjer živi in dela.

Pri teh analizah, je opozoril tovariš Janžič, bo študija tovariša Kardelja, ki je pojasnila marsikakšno nejasnost, orožje v delavčevih rokah. Študija je resnično konkretno napotilo za neposredno akcijo v pripravah na kongresa ZK, ki morajo biti vsesplošna mobilizacija delovnih ljudi na vseh toriščih dela. V to mobilizacijo je potrebno zajeti predvsem tudi ves strokovni potencial v ZK, ki mora dajati več in boljših ter konkretnih rešitev za nove družbene ekonomske odnose v naši družbi. Do zdaj je bilo namreč vse premo opaziti v akcijah prav ta strokovni potencial, čeprav je 30—35 % članstva v ZK z visoko in višjo izobrazbo.

V pripravah na kongrese je treba po mnenju tovariša Janžiča izhajati tudi iz pisma tovariša Tita in IK CK ZKJ in skozi pismo ocenjevati današnje razmere. Ob tem pa ne bi smeli mimo dejanskega položaja delavca, mimo vprašanj o reševanju njegovih socialnih, stanovanjskih in vseh ostalih vprašanj njegovega življenjskega standarda.

Če smo v preteklem štiriletnem obdobju mnogo svoje aktivnosti trošili v smeri zagotavljanja enotnosti ZK v Jugoslaviji, moramo zdaj to enotnost še naprej razvijati in krepiti, predvsem pa utrjevati, je dejal tovariš Janžič. V tem času se je ZK močno tudi številčno okrepila, saj šteje danes 100.500 članov. Številčnost se potrjuje v akcijah in vsakdanjem življenju z bolj kvalitativnim in poglobljenim delom. Izredna pozitivnost te številčnosti pa se kaže tudi v dejstvu, da mladi vse bolj vidijo in spoznavajo v ZK svojo perspektivo, pa tudi delav-

ci v vedno večjem številu vstopajo v vrste ZK zavedajoč se, da je to njihova partija, njihova organizacija.

Tovariš Janžič je ob tem, ko je govoril o številčnosti ZK in sprejemanju novih članov, opozoril na dejstvo, da sprejemi nikakor ne morejo in ne smejo biti kampanjske in množične akcije. Pri sprejemanju v ZK je lahko edino merilo prispevek delavca k spreminjanju družbenih odnosov in njegovo aktivno delo v sredini, kjer živi.

Ko ocenjujemo preteklo štiriletno obdobje med obema kongresoma, je potrebno z vso realnostjo in poštenostjo oceniti tudi delo poslovnih struktur in ne v njih vedno in povsod gledati, kot neke to delajo, samo tehnokrate. Zavedati se je namreč treba, da je poslovodna funkcija danes izredno pomembna in ji je treba dati vso težo.

V tem štiriletnem obdobju so se utrudile in pridobile izredno vlogo osnovne organizacije ZK, je dejal tovariš Janžič, ko je govoril o tem, da se vse temeljne stvari danes rešujejo v TOZD in KS. Govorec o samoupravnem odločanju na zborih delavcev ali občanov je zlasti naglasil potrebo in nujno, da morajo v bazi družbenopolitične organizacije odločilno vlogo, če želimo, da bodo zbori delavcev resnično postali mesto odločanja. V praksi moramo uveljaviti metodo, da o vsem, kar bodo odločali zbori delavcev, najprej spregovorijo v vseh družbenopolitičnih organizacijah in zavzamejo svoja stališča. Le tako namreč odločanje na zborih ne bo le formalizem, ampak dejansko odločanje, ker bo za njim stala poglobljena razprava. Do skrajnosti je treba razviti borbo mnenj in mišljenj in končno izbrati tisto stališče, ki bo najboljše. Tak način dela mora v vsaki TOZD postati vsakdanja praksa, v katero pa moramo vtikati konkretnost in doseči tako delovanje, da bodo stališča komunistov postala stališča večine.

O tem, kako v predkongresne priprave vključiti glasila združenega dela, je tovariš Janžič dejal:

»O pripravah na oba kongresa je treba pisati predvsem v razumljivem jeziku. Glasila morajo spregovoriti o dosežkih v TOZD med obema kongresoma. Razviti morajo polemično in kritično pisanje o vseh napakah in slabostih in pri tem konkretno izpostaviti tiste, ki so za napake in slabosti odgovorni. Pred bralce je treba razgrniti dejansko stanje brez ovinkarjenja in lakiranja. Študijo tovariša Kardelja je treba prenesti v domače razmere in v glasilo pisati o njih. Glasilo mora postati zrcalo dejanskega sta-

Pozdravno pismo tovarišu Titu

S srečanja so udeleženci seminarja in organizatorji poslali pozdravno pismo tov. Titu.

Dragi tovariš Tito!

Zbrani na prvem srečanju organizatorjev obveščanja, urednikov, novinarjev in sodelavcev glasil o organizacijah združenega dela iz SR Slovenije ti pošiljamo najpriskrnejše pozdrave. Naše srečanje je povezano z republiško proslavo 30-letnice izhajanja glasil v organizacijah združenega dela, ki pa je toliko bolj slavnostna v letu, ko praznujemo tvoje in naše jubileje.

Udeleženci srečanja — bilo nas je več kot sto — smo obravnavali probleme, s katerimi se srečujemo na področju obveščanja v združenem delu. Moramo reči, da teh problemov ni malo, vendar pa jih bomo — v to smo prepričani — s skupno akcijo predvsem pa ob podpori zveze komunistov, uspešno rešili. Pri tem se ravnamo po tvojih besedah, da je objektivna in vsestranska obveščenost delavcev, zlasti o njihovih najboljših življenjskih vprašanjih v njihovem delovnem okolju, pogoj za uspešno in dobro samoupravljanje. Tega se mi, organizatorji obveščanja, uredniki novinarji v organizacijah združenega dela dobro zavedamo, saj smo vedno v neposrednem stiku z delavci in se tudi neposredno soočamo s pritiski raznih protisamoupravnih sil, ki si lastijo monopol nad informacijo in s tem žele čim več moči in odločanja obdržati v svojih rokah.

Ko izpolnjujemo to svoje poslanstvo, se vedno zavedamo tvojih besed, da je treba iti po informacijo predvsem in zlasti k delavcu na njegovo delovno mesto ter prisluhniti njegovim željam in potrebam.

V Sloveniji izhaja približno 500 glasil v organizacijah združenega dela v skupni nakladi 800 tisoč izvodov na eno številko. To so sicer zavirljivi rezultati, vendar pa nas zaskrbjuje dejstvo, v mnogih organizacijah združenega dela še ni zaživel pravi sistem obveščanja.

Na srečanju smo se dogovorili za konkretno akcijo v prihodnje in dobili družbenopolitično podporo; pričakujemo in želimo pa to poporo tudi v praksi, saj pri uresničevanju zakona o združenem delu s področja obveščanja resnično potrebujemo.

Zagotavljamo ti, da se bomo pri svojem delu vedno ravnali po tvojih načelih, jih vselej potrjevali in tako izpolnjevali naloge, ki jih pred nas postavlja celotna samoupravna socialistična skupnost.

Dovoli nam, da ti ob izteku tega leta vsi zaželimo kot graditelju socialistične samoupravne Jugoslavije in uglednemu borcu za mir, neuvrščenost in pravične mednarodne odnose v novem letu čimveč zdravja, osebne sreče in zadovoljstva!

Bled, 24. decembra 1977.
Organizatorji obveščanja, uredniki, novinarji in sodelavci glasil v organizacijah združenega dela iz SR Slovenije.

nja v sleherni TOZD in OZD ali SOZD in oblikovalec razporeditve ter zavesti delavca. Skupno z družbenopolitičnimi organizacijami mora biti glasilo iniciator in mobilizator vseh akcij v predkongresni dejavnosti. Le na ta način bo glasilo v polni meri zadovoljivo svojem osnovnemu namenu in poslanstvu, to je skupno z vsemi pozitivnimi dejavniki v sredini, v kateri izhaja, biti mora mobilizator in usmerjevalec za preobrazbo samoupravne socialistične družbe v duhu ustave in zakona o združenem delu.

PET JUBILANTOV

Na srečanju so podelili tudi priznanja petim uredništvom OZD, ki že tri polna desetletja skrbe za pravočasno in popolno obveščanje svojih delavcev.

PRIZNANJE SO PREJELI

- »HME LJAR« Hmezad žalec
- »NOVA PROGA«, železniško gospodarstvo Ljubljana
- »OBZORNIK«, Zavarovalna skupnost Triglav Ljubljana
- PTT NOVICE«, Združene PTT Organizacije Slovenije
- »ZELEZAR«, Železarna Jesenice.

POPRAVEK

V zadnji številki našega glasila se nam je vrnila neljuba napaka v prispevku »Iz delovnih razmerij«. Zadnji stavek bi moral pravilno glasiti: »Če je na primer rok začel teči 3. 3. in je v samoupravnem aktu določen štirimesečni odpovedni rok, se bo rok iztekel 3. 7. opolnoči in 4. 7. delavec ne bo več imel statusa delavca.

Bralcem in avtorju prispevka se za neljubo napako opravičujemo. Uredništvo

Protestno pismo avstrijskim oblastem

Udeleženci prvega srečanja organizatorjev obveščanja, urednikov, novinarjev in sodelavcev glasil v OZD odločno in najostreje obsojamo politiko avstrijskih oblasti do slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti v Avstriji, ki se kaže predvsem v neizpolnjevanju avstrijske državne pogodbe in poskusih nasilne asimilacije.

Pri vsem tem smo ogorčeni še zlasti zato, ker skuša avstrijska vlada svoje poteze in ravnanje mračnejših sil — tako tudi skrajno nazadnjaškega in desničarskega Heimatdiensta — pred svojo in svetovno napredno demokratično javnostjo prikriti ali prikazati v najlepši luči: kot največjo skrb za slovensko in hrvaško narodnostno skupnost. Odločno podpiramo prizadevanja oziroma boj obeh narodnostnih skupnosti, ki ni le boj za manjšinske pravice, temveč boj za celovito osebno

in socialno svobodo človeka in naroda.

Ob tej priložnosti tudi pozivamo avstrijsko vlado, naj ne popušča nacionalšovinističnim silam — tistim mračnejšim silam, ki so pred nekaj desetletji pahnilo svet v krvavo vojno, silam, ki so počele grozljive zločine nad številnimi narodi ter demokratičnimi in naprednimi gibanji naše celine.

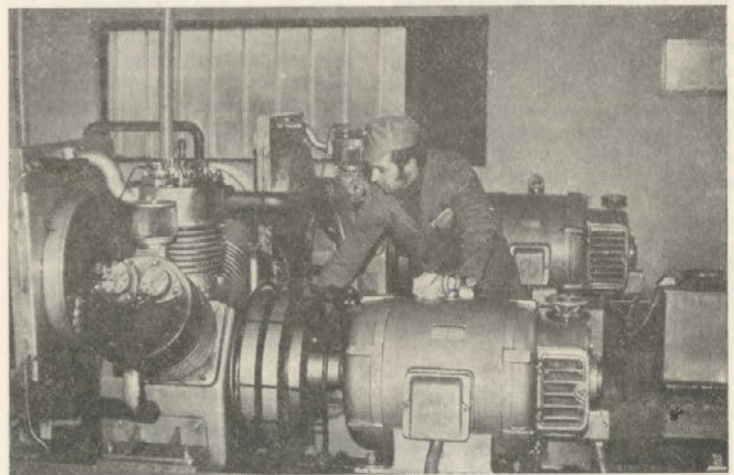
To niso samo naša mnenja in zahteve, ampak tudi slovenske in jugoslovanske ter vse napredne svetovne demokratične dejavnosti.

V imenu vseh teh in v našem imenu zahtevamo, da čimprej izpolnite dolžnosti, ki jih imate po Državni pogodbi do naših narodnostnih skupnosti in jima omogočite normalen vsestranski razvoj!

Organizatorji obveščanja, uredniki, novinarji in sodelavci glasil v OZD iz SR Slovenije, zbrani na Bledu od 22. do 24. decembra 1977.

V DO AGIS je najmlajša TOZD »VZDRŽEVANJE«, ki je bila ustanovljena 1. 7. 1977. Naloge, ki so bile postavljene z ustanovitvijo TOZD VZDRŽEVANJE, so bile precej velike. Potrebno se je bilo samoupravno organizirati in izvoliti vse samoupravne organe.

Pomaga nam lahko samo korak naprej

Pomen VZDRŽEVANJA v DO AGIS za potrebe ostalih TOZD je precejšnji, čeprav občutimo vzdrževalci, da smo trenutno v podrejenem položaju. Obseg dela se je precej povečal, tako, da občutimo precejšnjo vrzel pri delovni sili.

V letu 1978 je naloga TOZD, da pridobi potrebno delovno silo na kritičnih delovnih mestih in s tem poveča svojo akcijsko sposobnost. V glavnem

so naloge, postavljene pred TOZD Vzdrževanje v letu 1977, vezane z investicijskimi programi, ki so bili v celoti realizirani. Zelo smo se morali angažirati pri postavitvah in priklopih strojev za potrebe TOZD-ov. V letu 1978 pa smo usmerili akcijo na preventivo, ker le dobro preventivno vzdrževanje lahko rodi dobre rezultate in zmanjša neplanske zastoje strojev in naprav.

(Nadaljevanje na 4. strani)

V AGISU VRTALNI STROJ Z NUMERIČNIM KRMILJENJEM

Leto 1978 bo za našo delovno organizacijo posebej pomembno leto; leto začetka obdelave ohišij zavornih agregatov GRAU na »NC-stroj«, velik korak na področju tehnologije, strojne obdelave, vstop v sorazmerno mlado in za nas novo smer tehnološke veje avtomatizacije. Za nas pa tudi v jugoslovanskem merilu novo, za zapadni svet — posebej ZDA, kjer je rojstni kraj NC-ja, pa že ustaljeno moderno avtomatizacijo individualne proizvodnje.

V TOZD TAP se je pri obdelavi zavornih agregatov — licenčnega ga partnerja GRAU že pred leti pokazalo, da klasični stroji vedno bolj zahtevnim pozicijam ne bodo dolgo kos. Asortiman zavornih agregatov pa se iz leta v leto veča. Z analizo obdelovalcev se je pokazalo, da odpade cca 40 — 50 % obdelave na vrtalne stroje. Na teh se v glavnem vršijo operacije vrtnanja, grezenja, rezanje navojev, povrtavanja in tudi roliranja. Da klasični vrtalni stroji vedno bolj zahtevnim pozicijam ne bodo dolgo kos in da bo na tem področju potrebno nekaj napraviti je bilo jasno že leta 1976.

V letu 1976/77 je VTŠ Maribor — TOZD Strojništvo organiziral seminarje za programerje in operaterje na NC strojih. Udeleženci teh so bili tudi Agisovi tehnologi in delavci iz neposredne proizvodnje. Na podlagi pridobljene

nega znanja, te nove tehnologije in mnenj, ki so jih dali predstavniki šole predvsem prof. dr. Šmarčan dipl. ing. in prof. dr. Šostar dipl. ing., je v Agisu napočil ugoden trenutek, da pade končna odločitev za vrtalni stroj z NC krmiljenjem. Pri izbiri stroja in pa proizvajalca, je imel zelo močan vpliv finančni kriterij.

Denarna sredstva so bila omejena, kar je razumljivo saj NC krmiljeni stroj, prvič ni bil planiran, drugič pa so cene takšnih strojev danes zelo različne. Na podlagi zbranih ponudb in analiz teh, je tehnični sektor s predstavniki TOZD-a zbral stroj firme »STAMA« tipa RV 229 HV-NC 3.

Marsikateri bralec se bo vprašal:

- kaj je numerično krmiljenje?
- za kakšno proizvodnjo so namenjeni NC stroji?
- kakšne so prednosti teh?

(Nadaljevanje s 3. str.)

Problemi, ki nas mučijo so tudi v pomanjkanju prostora oziroma dislociranju služb v TOZD. Zato je potrebno čim vztrajneje delati na odkupu garaž — CERTUS, ki so v celoti predvidene za TOZD VZDRŽEVANJE. Poseben problem nastopa z mizarstvo delavnico, ki je locirana v centru mesta. Pogoji za delo v delavnici so slabi in nastopajo problemi glede transporta in komuniciranja z ljudmi.

Potrebno je omeniti odnos delavcev v ostalih TOZD do osnovnih sredstev in delavcev VZDRŽEVANJA. Opaziti je, da prihaja do čestih tekočih okvar na strojih, zaradi nepravilnega ravnanja. Mislim, da je potrebno proizvodne delavce temeljito seznaniti z rokovaljem s stroji in strojnimi napravami. V končni fazi se moramo zavedati, da nam delovna sredstva omogočajo ustvarjanje dohodka. Vedeti moramo, da je stroj sposoben, da nam da pri pravih obremenitvah najboljše rezultate.

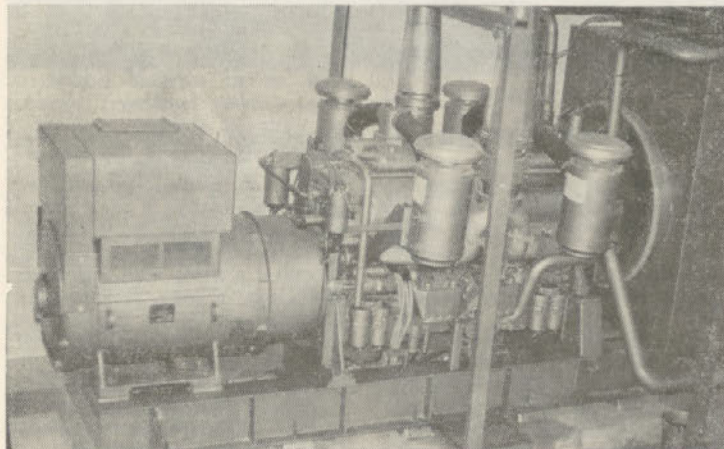
Stroji, ki prihajajo sedaj so zelo komplicirani in elektrohidravlično pnevmatsko krmiljeni, kar zahteva visoko kvaliteto znanja in koncentracije pri iskanju napake. Zato moramo pri ugotavljanju okvar, delat timsko, to se pravi v tesni povezavi električar — ključavničar.

Vzdrževanje je specifična TOZD, od katere se zahteva struktura raznih poklicev. Enak problem nastopa pri rezervnih delih, kjer so zaloge finančno minimalne, pomembno pa je, da so različni rezervni deli vedno na zalogi. Zato je povdarek na pravilnem planiranju rezervnih delov, izhodišče za pravilno postavljene plane pa so statistični podatki za nekaj let nazaj.

V kratkih besedah je podano delo in problematika TOZD VZDRŽEVANJE. Upam, da bomo v sodelovanju z ostalimi TOZD sposobni razrešiti probleme, ki nas tarejo.

Mirko Kovač

Električni agregat

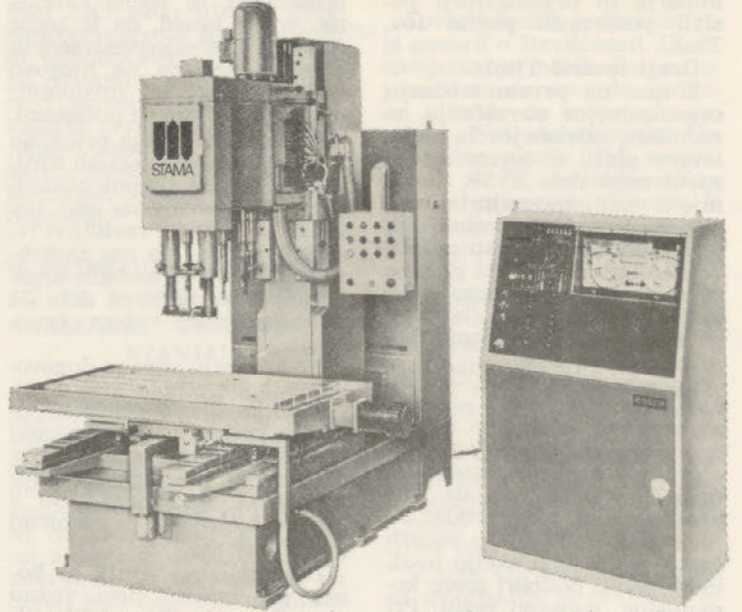

In kakšni so odgovori: KAJ JE NUMERIČNO KRMILJENJE?

Zaradi jasnejše razlage je potrebno razumeti princip in sisteme krmiljenja kot takega na konvencionalnih strojih. Na primer: kdo opravlja krmiljenje — gibanje stružnega noža k obdelovan-

merno visoka je pa dosti nižja od namenskih strojev.

V Agisu se obdelovalci agregatov GRAU pojavljajo v serijah z majhnim številom kosov in nastopajo v daljših presledkih, oz. mesečno enkrat pa tudi dva do trikrat. Velikost teh serij je v povprečju cca 500 kosov. Za tako

cu in spreminja obrate, pomike pri univerzalni stružnici. Odgovor je preprost: delavec; z vrtenjem vijáčnega vretena vzdolžnega ali prečnega suporta spreminja položaj noža, s premikanjem ročic nastavlja obrate in pomike. Enaka situacija je na rezkalnih, vrtalnih in drugih obdelovalnih strojih. Kaj pa krmiljenje na avtomatskih in polavtomatskih strojih. V naši organizaciji imamo največ takšnih, ki so krmiljeni preko krivulj, nastavkov, šablon pa tudi preko čepov, plošč z luknjami. Tem pa že pravimo programi, oz. nosilci spominov.

Danes poznamo tudi boljše programe — nosilce spominov, ki se v svetu že na veliko uporabljajo. Ti so: luknjane kartice, luknjani trakovi, magnetofonski trakovi, magnetni diski in pa drugo. Za naše potrebe je najustrežnejši luknjani trak in ga uporabljajo skoraj vsi proizvajalci obdelovalnih strojev. Skupna lastnost vseh spominov pa je, da so podatki zabeleženi številčno, ker so dolžine, premeri, pomiki, vrtljaji in slično že tako številke.

Številčne informacije je možno najlažje prenesti na luknjani trak in tako napisani tekst najlažje odčita čitalna naprava na stroju. Ker številčno zapisani podatki v spominu krmilijo stroj, so ti stroji dobili naziv numerično krmiljeni stroji ali na kratko »NC« stroji, kar prihaja od angleškega izraza »NUMERICAL CONTROL«.

ZA KAKŠNE PROIZVODE SO NAMENJENI NC STROJI?

Vemo, da za masovno — veliko serijsko pa tudi srednje serijsko so zelo ekonomični namenski stroji, ker so visoko produktivni. Pri malo serijski in predvsem pri individualni proizvodnji pa namenski stroji zaradi neizkoriščenosti in visoke nabavne cene postanejo neekonomični. To vrzel pa danes uspešno pokrivajo NC stroji. Specifično za njih je, da so zelo produktivni, kljub malim serijam obdelovalcev, cena teh sicer za naše razmere še soraz-

proizvodnjo, pa so, kot je že zgoraj navedeno, danes v svetu namenjeni numerično krmiljeni obdelovalni stroji in so se pokazali kot najbolj ekonomični.

GLAVNE PREDNOSTI NC STROJA NAPRAM KONVENCIONALNIM STROJEM:

- povečajo produktivnost in kvaliteto, posebno se to odraža pri zelo kompliciranih obdelovalnih delih,
- število operacij se zmanjša na minimum,
- ne zahtevajo posebnih vpenjalnih priprav za vpetje obdelovalcev,
- omogočajo obdelavo s cenimi standardnimi orodji,
- nastavni časi so minimalni,
- zagantirana 100 % tehnološka disciplina v obratu itd.

Še bi lahko naštevali prednosti, ki jih NC daje in vpliva na povenitev proizvodnje, vendar naj bo dovolj. Garant tega so tudi ugotovitve predstavnikov organizacij, ki NC stroje že imajo in pravijo, da je največji prihranek ravno na pomožnih časih. Ta naj bi znašal cca 40 %. Pri ročnem krmiljenju mora delavec večkrat menjati orodje ali pa pozicionirati preko vodilnih puš, kot je to primer pri vrtnanju. Pri NC krmiljenju, ki zelo hitro in natančno pozicionira, se obdela z istim orodjem čim več izvrtin. Manjše število operacij oz. manjše število vpetij zagotovo prispeva tudi k večji natančnosti obdelave, poleg tega pa je delavec skoraj popolnoma razbremenjen napetega fizičnega dela.

Vse zgoraj navedene ugotovitve bomo lahko potrdili z našimi praktičnimi izkušnjami, torej na našem NC stroju. Vemo, da tudi brez zagonskih težav ne bo šlo. Vsaka noviteta in avtomatizacija zahteva svoje težave, velikost teh pa zavisi od različnih faktorjev, tudi od subjektivnih: volje, požrtvovalnosti, strokovnosti, timskega dela, medsebojnih odnosov in drugo. Žunkovič Jože

Na delovnem mestu smo obiskali Žnidarič Dušana, člana našega kolektiva, ki se po službeni dolžnosti ukvarja s koristnimi predlogi in izboljšavami naših članov kolektiva. Ugotovili smo, da naši inovatorji veliko prispevajo k boljši proizvodnji. Njihove izboljšave zavzemajo zelo širok spekter raznih področij, ki izboljšujejo pogoje dela in ustvarjajo velike prihranke v naši proizvodnji. Zastavili smo mu nekaj vprašanj, da bi se tudi mi seznanili z osnovnimi elementi racionalizacije.

Kakšna je razlika med invencijo in inovacijo?

Invencija je neko novo spoznanje, zamisel oz. ideja posameznika. Invencija se porodi z opazovanjem okolice in z razmišljanjem, kako bi se dalo obstoječe stanje izboljšati ali prilagoditi zahtevam. S stališča tehnike so invencije zamisli novih naprav, proizvodnih postopkov ali pa uporaba izdelkov v nove namene. Za invencijo velja značilnost, da invencija nima še nič skupnega z uporabo, to pomeni, da je nova za kreatorje ideje in za tisto neposredno okolje v katerem je nastala.

Inovacija pa je prva uporaba znanosti in tehnologije v nove namene zaradi gospodarske koristi. Pri inovaciji je za razliko od invencije značilna prav njena uporaba, torej realizacija za gospodarske namene.

Kaj razumemo pod izrazom inovacijski proces?

Na grobo lahko definiramo inovacijski proces kot načrtno in namensko porajanje invencij in njihovo sistematično pretvarjanje v inovacije zaradi gospodarskih koristi.

Kakšen ima pomen množična inventivna dejavnost?

Pod množično inventivno dejavnost razumemo vključevanje in sodelovanje najširšega kroga delavcev, zlasti neposrednih proizvajalcev v inovacijskem procesu. Za množično inventivno dejavnost je značilno, da to sodelovanje ni osnovno delo delavcev, temveč da delavci ob svojem rednem delu neprestano iščejo nove možnosti za dvig produktivnosti v neposredni okolici.

Kakšna bi naj bila analiza vzrokov zaradi katerih zapostavljamo lastno tehnološko ustvarjanje v Jugoslaviji?

Navedel bi samo nekaj bistvenih vzrokov, ki so v večini primerov prisotni tudi v naši delovni organizaciji:

— ni povezave med proizvodnimi programi, plani razvoja in pregledom odprtih problemov;

— ni sistema akcij za pritegovanje sodelavcev k reševanju odprtih problemov in organiziranemu inventivnemu delu;

— ni oblikovana ali se ne oblikuje industrijska lastnina, niti se poslovno ne uporablja;

— ni razmejeno področje delovnih dolžnosti in dodatnega ustvarjalnega dela, kar velja posebno za kadre, ki imajo največ znanja in največ sposobnosti za ustvarjanje inovacij;

— pogosto se priznavajo le manjše inovacije iz kroga fizičnih delavcev, medtem ko se pri večjih vlaganjih ne pričakuje ali ne želi inovacijskih stvaritev, ker naj bi bilo vse delo samo delovna dolžnost;

— avtorji pomembnejših inovacij si dostikrat ne upajo postavljati odškodninskih zahtevkov, čeprav se njihove stvaritve že izkoriščajo in prinašajo velike koristi;

— tudi na visokih nivojih domače tehnološko znanje ne pomeni nič, medtem ko se tuje hitro priznava itd.

Kako daleč nazaj segajo začetki iznajditeljske dejavnosti v naši delovni organizaciji?

Praktično sežejo začetki inovacijske dejavnosti do same ustanovitve naše DO, ker so že takrat posamezni člani kolektiva z raznimi inovacijami izboljšali takratne delovne procese, za kar pa niso dobivali odškodnin, ker še inovacijska dejavnost ni bila osnovana.

Kdaj smo začeli točneje voditi predloge gospodarskih koristi in nagrad?

S sprejetjem novega pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih v letu 1971.

Koliko je bilo do sedaj prijavljenih predlogov in koliko odklonjenih?

Od leta 1971 je bilo prijavljenih 117 koristnih predlogov, 105 tehničnih izboljšav in 3 izumi, medtem je bilo do sedaj zavrnjenih samo 14 inovacij. Poudariti moram, da je v reševanju ostalo še 80 inovacij, katerih v kratkem času, ko sem na delovnem mestu referenta za inovacije, ni bilo mogoče rešiti.

Kaj ureja iznajditeljsko dejavnost?

Iznajditeljsko dejavnost ureja pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih.

Kdo obravnava iznajditeljske predloge?

Vse došle prijave sprejme referent za inovacije, jih zabeleži v

Dušan Žnidarič, referent za inventivno dejavnost

delovodnik in izstavi potrdilo o sprejemu. Nato zahteva glede na vsebino inovacije strokovna mnenja posameznih služb in vodstva TOZD v katerem se bo inovacija uporabljala ter izdelava izračun prihranka in odškodnine, ki pripada prijavitelju. Tako obdelana prijava se nato obravnava na seji komisije, ki sprejme potreben sklep. Sklep komisije se po pravnomočnosti, ko je bil razobešen 8 dni, posreduje delavskemu svetu TOZD v dokočno potrditev.

Ali so vsi obstoječi akti v skladu z zaščito inovatorjev in kako predlagatelje nagradujemo?

Do novega zakona o inovacijski dejavnosti, ki bo v kratkem izšel v SR Sloveniji so akti v skladu z zaščito inovatorjev. Predlagatelje pa nagradujemo po posebni tabeli, ki je sestavni del pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih, ki je bil sprejet na delavskem svetu DO dne 8. 11. 1976.

Ali predlagaš, da se izdela nov samoupravni sporazum, s katerim bi morda odpravili nekatere pomanjkljivosti?

Vsekakor, saj bo že z novim zakonom o inventivni dejavnosti prišlo do pomembnih sprememb. Nadalje mislimo spremeniti način prijavljanja inovacij, kar bi se v bodoče vodilo pod šifro in ne več pod priimkom vsakega posameznika.

Ali bi bilo potrebno izdelati predlog po katerem bi člani kolektiva AGIS množičneje sodelovali pri osvajanju oziroma uvajanju novih izdelkov in sicer tako, da bi vsako novo misel, idejo zapisali in sporočili tistim, ki bi jo uresničili?

Takšen predlog bi bil vsekakor pozitiven, saj bi se vključevalo v inovacijsko dejavnost več članov kolektiva, ter tako prišlo do visoko donosnih inovacij. Razmišljamo še o tem, da bi nekatere probleme pričeli razpisovati z internimi natečaji za rešitev.

In za konec, ali si morda tudi sam inovator?

V delovni organizaciji AGIS sem zaposlen preko 22 let. Večino tega časa sem delal na delovnem mestu analitik študija časa in dela, katerega osnovna naloga je racionalizacija. Predlagal in izdelal sem vrsto inovacij, ki so prinesle večje gospodarske koristi, vendar odškodnin nisem dobival, ker je to moja službena dolžnost.

VOLILNA
KONFERENCA OOS
AGIS BO DNE
3. II. 1978 OB 14. uri
V OBRATU DRUŽB.
PREHRANE.
UDELEŽBA ZA
DELEGATE
OBVEZNA!

GUMARNA BO INVESTIRALA

V našem glasilu smo že večkrat zasledili prizore iz dela v vulkanizacijskem oddelku TOZD Gumarne. Delo v tem, pa tudi v drugih oddelkih Gumarne je težko, posebej pa ga otežujejo slabi pogoji dela. Prostori v katerih se danes stiska TOZD Gumarne so že nekaj let preozki za normalno rast produkcije. V iskanju notranjih rešitev je izkoriščen in racionaliziran že vsak kotiček, kjer je možno mešati zmesi, pripravljati material, vulkanizirati ali čistiti gumene izdelke.

TOZD Gumarne je razvila in osvojila veliko število izdelkov, ki imajo odzvem na domačem tržišču, kažejo pa se tudi možnosti za večji delež izvoza. Vsako povečanje strojnih kapacitet pa zahteva dograjevanje novih proizvodnih prostorov. Lokacijski pogoji takega širjenja ne dovoljujejo več. Nujno je vlaganje v nove proizvodne prostore in obnovo strojnega parka.

TOZD Gumarne ima izdelan program investiranja in danes sprejema odločitev o njegovem načinu in obsegu. Po pripravljalnih delih za investicijsko vlaganje TOZD Gumarne se bo povečal obseg dela od 350 t predelane gume v letu 1978 do 1260 t v letu 1982. Pri tem bo bruto produkt narasel od 61 milijonov din v letu 1978 do 152 milijonov din v letu 1982. Predvsem se bo povečala proizvodnja vzmetnih elementov z ali brez kovinskih vložkov, ostali proizvodi z vezavo guma-kovina, upoštevan pa je tudi del proizvodnega programa stiskanih gumenih izdelkov, ki jih prenašamo s sporazumno delitvijo programa iz SAVE Kranj v AGIS. To so predvsem tenila, spojke, izdelki za farmacijo, široko potrošnje ter gumeni avtomobilski oprema.

Z razgovori o delitvi programa med DO SAVA Kranj in DO AGIS smo pričeli v letu 1976 in naslednje leto sprejeli združevanju na področjih, ki samoupravni sporazum o so zanimiva za obe podjetji.

Prenos programa stiskanih izdelkov bo specificiran v začetku letošnjega leta in posredovan samoupravnim organom v odločitveh predvidoma v II. kvartalu 1978.

Trenutno računa TOZD Gumarne le na lastna investicijska sredstva ter bančni kredit. Tako oblikovana sredstva dovoljujejo le stopenjsko in-

vestiranje. V letu 1978 predvideva TOZD adaptacijo prostorov v AGISU in nabavo opreme za zagotovitev kapacitet za planirano povečanje prihodka v letu 1978—79. Izgradnja I. dela proizvodnih prostorov v izmeri 2800 m² tlorisne in etažne površine v industrijski coni AGIS-a v letu 1979 bo omogočila razširitev odd. priprave zmesi, kovinskih delov, vulkanizacije ter čiščenja izdelkov. V tem letu bo potrebno investirati tudi v ureditev energetskih virov, potrebnih za produkcijo. Obstojeci prostori bodo uporabni za skladiščenje surovin in mešalnico zmesi.

V II. fazi, predvidoma leta 1981 bi dogradili še dodatnih 1700 m² proizvodnih in skladiščnih prostorov, kjer bi uredili priročno skladišče surovin ter novo mešalnico surovin.

Po končani investiciji bo TOZD Gumarne pridobila skupno približno 4500 m² novih prostorov, novo opremo v vrednosti 28 milijonov din, za kar bo morala zbrati skupno 76,7 milijonov din, največji del v letu 1979, 34,5 milijonov din.

Investicija je delovno intenzivna, saj predvideva preko 200 novih delovnih mest in je tudi zanimiva za naše področje. Predvsem gre za priučene delavce, preostali potrebni kader pa si bo morala gumarne pridobiti z dodatnim vlaganjem ter s pomočjo IC SAVE Kranj.

Predvideni cilji — povečanje zmogljivosti, izboljšanje delovnih pogojev ter zaposlovanje novih delavcev, kar bo z investicijo pravgotovo uresničeno, zato bo TOZD Gumarne vložila vse napore, da uresniči svoj program, ki ima razen teh še niz spremljajočih ugodnih učinkov.

Majda Petrovič

„JUTRI NAJ BI BILO DRUGAČE“

Pri proizvodnji tahografov prihaja nenehno do različnih težav, ki ovirajo kontinuirano delo, tako v pripravi polizdelkov, kot na montažnem traku in navijalnici registriranih trakov. Problemi ne nastajajo zaradi proizvodnih kapacitet, ki so dovolj velike za planirano mesečno proizvodnjo, temveč zaradi prevelike odvisnosti proizvodnje TOZD-a od

storitev kooperantov, ki zamujajo z dobavnimi roki, razen nekaterih izjem. Poseben problem je tudi kvaliteta izdelkov, saj imamo uvedeno statistično sprejemno kontrolo, ki ne kontrolira vsega materiala 100 % in prihaja večkrat do zastojev celo na montažni liniji.

Odlitke za našo proizvodnjo izdeluje TOZD TAP, ki

Niso samo bili, še vedno so...

Nekdo bi dejal, da je naslov malo čuden, nekaj manjka. Morda tudi res. Ozreti se moramo v preteklost in v njej poiskati manjkajoči del, ki je mnogo prispeval za razvoj našega kolektiva in pripomogel k uspehom, ki jih moramo vedno dograjevati in krepiti. Vemo in zavedamo se, da ljudje, ki danes uživajo zaslužen pokoj še vedno živijo z nami, še vedno njihove misli budno spremljajo vsak naš uspeh in tudi oni se ga veselijo, kajti tudi njihov del je v vsem kar imamo danes. V treh in celo štirih desetletjih so s svojim delom v proizvodnji in na področju družbeno političnega življenja, dali osnove vsem odnosom, ki pogojujejo vzajemnost in družbeno korist. Vse to in še mnogo več, ki se ne da opisati nas vsako leto vspehuje, da se jim na skromen, pa vendar prisrčen način oddolžimo za njihov prispevek k razvojni poti naših proizvodnih odnosov in same proizvodnje. To srečanje smo organizirali tudi ob izteku preteklega leta. Igrivost na njihovih obrazih je najbolj živa priča o njihovem zadovoljstvu. Izrazili so željo, da ta srečanja s sedanjim kolektivom, nekdanjih delavcev, še podkrepimo, kajti vsakega našega uspeha se veselijo, zato jim je vest o našem razvoju zelo dobrodošla. Podeljene so bile tudi skromne denarne nagrade, kot priznanje za njihovo začeto in dobro razvojno pot našega kolektiva, ki danes šteje že čez 1700 zaposlenih. O samem vtisu srečanja so spregovorili tudi sami. Skupne misli je zabeležil na papir tov. Bajgot, dolgoletni delavec prejšnje tovarne TAP, ki danes živi v Rušah.

BILI SMO SREČNI IN ZADOVOLJNI

Ponovno sem se znašel v sredini, ki je ne morem pozabiti in je nikoli tudi ne bom, in to med svojimi bivšimi delovnimi tovariši v TAP sedaj AGIS na zboru upokojencev, ki je bil 23. 12. 1977. Prisrčen sprejem, s katerim smo bili sprejeti s strani predstavnikov DPO in DO mi bo ostal do konca mojih dni nepozaben. Doživeti trenutke ko občutiš, da se te nekdo razveseli, ko te ponovno zagleda, ko nisi več aktiven je nekaj zelo lepega, humanega in v srce segajočega.

Po tako lepem sprejemu ste nam pokazali tovarno, ki se je med tem časom, ko sem jo kot upokojenec zapustil, lepo razvila kljub težavam in veliki konkurenci. Res lepo, ko vidiš, kaj vse lahko delovni človek doseže, če živi in dela z zavestjo, da dela zase in za nas vse, da dela za naš lepši jutri in to z veseljem in zavestjo, da vsi odločajo o vsem.

V letu 1977 ste zgradili nov obrat družbene prehrane, s

katerim je lahko sleherni član kolektiva več kot zadovoljen in to z izgledom obrata, kot uslugami, ki so res na višku. Tudi mi smo bili deležni teh dobrot, ki ne dajo pohvaliti samo z besedami. Pred slavnostnim kosilom smo bili deležni tudi humane geste tovarne, ko nam je vsem upokojencem slavnostno podelil denarne nagrade predsednik OOS, kar sploh nismo pričakovali, ker smo smatrali za nagrado že samo povabilo na zbor. Posebno mi je bilo prijetno pri duši, ko nam je predsednik DS podal finančni rezultat podjetja iz katerega smo razbrali veselo novico, da je letni plan dosežen in presežen. Skrb družbe do starejših, v tem primeru skrb tovarne do naš upokojencev, ni samo fraza, temveč resničnost. Tako sem preživel lep dan, katerega se bom vedno spominjal.

V imenu vseh upokojencev, ki smo bili navzoči na zboru se zahvaljujem vsem, ki ste nam omogočili srečanje za vse, kar smo ta dan lepega in nepozabnega doživeli.

Ivan Bajgot

zaradi premajhnih livarskih kapacitet komaj zadovoljuje naše potrebe. Zato smo bili primorani prenesti nekaj odlitkov v izdelavo kooperantom. Tudi livarska orodja so že dotrajana in se morajo nenehno popravljati.

Registrirni papir za trakove še vedno uvažamo, ker doma nobena OZD ni zainteresirana za izdelavo takšnega papirja. Zaradi pomanjkanja deviznih sredstev za uvoz papirja, prihaja tudi v oddelku navijalnice do zastojev in s tem zmanjšane plasmana trakov na tržišče.

Težave nastajajo tudi pri planiranju proizvodnje. Zaradi nepravočasnih dobav kooperantov in reklamacij ne mo-

remo razpisovat optimalnih serij in jih moramo razbijati na manjše serije, ki pa zahtevajo večje manipulativne stroške in zmanjšujejo kvaliteto proizvodnje. Pomembno je tudi vodenje kartoteke materiala, saj lahko ena sama napaka pri knjiženju povzroči nepravočasno dobavo dela. Da bi izboljšali takšno stanje bo potrebno doseči večjo zavzetost vsakega posameznika v TOZD-u in DO, predvsem pa izboljšati odnos kooperantov do našega skupnega izdelka, v bodočnosti pa razmišljati o večjih investicijah v osnovna sredstva in s tem doseči večjo tehnološko samostojnost naše proizvodnje.

Luka Fras

Družbena samozaščita

Čeprav smo v prejšnjih člankih že obravnavali vprašanje požarne varnosti čutimo za potrebno, da tudi v tem članku širše spregovorimo o tej, za nas zelo važni temi.

Vsaki oddelek ali elovno mesto, kjer je nevarnost, da pride do požara, je opremljen z gasilnimi sredstvi za začetno gašenje požara (ročni gasilski aparati S ali CO₂). V oddelkih, ki so posebej izpostavljeni možnosti požara so hidranti — v oddelku ali v njegovi neposredni bližini.

Vsak delavec je dolžan varovati svoje delovno mesto in delovno okolje pred požarom. To opravlja tako, da uredi svoje delovno mesto, delovne priprave in prilagodi svoje ponašanje in delo temu, da onemogoči pojavo požara ali vsaj omeji možnost pojave požara. Vsak delavec je tudi odgovoren za protipožarno preventivo na svojem delovnem mestu. Budno mora spremljati tudi dogajanja na drugih delovnih mestih in opozarjati sodelavce na nepravilnosti v požarni preventivi. Če delavec ne more sam odkloniti pojave, ki bi lahko pripeljali do požara, mora o tem nemudoma obvestiti svojega nadrejenega vodja, ki je dolžan te pojave odstraniti. Vsak delavec je dolžan takoj posredovati, če opazi požar ali neposredno nevarnost požara. Da bi to dosegel mora biti seznanjen z osnovnimi preventivnimi protipožarnimi ukrepi in v rokovanju z ročnimi gasilnimi aparati (posebno aparat S in CO₂) ter z delom z hidranti.

Neposredno nadrejene vodje so dolžni podrejene seznaniti z požarnimi nevarnostmi na njihovem delovnem mestu in oddelku, z rokovanjem z ročnimi gasilnimi sredstvi (način delovanja, način in mesto uporabe).

Skrbeti morajo za proste gasilske poti in zasilne izhode ter kontrolirati, če so sredstva za gašenje začetnega požara na svojih mestih.

Vodje morajo ob zaključku dela pregledati oddelek in delovna mesta ter ugotoviti če so:

- proste požarne poti,
- dostopni hidranti in ročna gasilna sredstva,
- pogašeni vsi ognji
- izklopljene elektroinštalacijske naprave in
- če so podani vsi pogoji, da bi prišlo do požara med njihovo odsotnostjo.

SDS je pismeno predlagala TOZD, ki imajo v svojem sestavu oddelke, kjer je povečana nevarnost požara, da oddelek ne pustijo brez nadzora tudi med malico. Tudi na ta način pomagamo k boljši protipožarni varnosti.

Neposredno nadrejeni so dolžni, da vse svoje podrejene seznanijo z določili »Pravilnika o požarni varnosti«.

Požarna varnost je med drugim tudi zelo važen element v izvajanju družbene sa-

mozaščite. Saj že mali požar povzroča materialno škodo, vnekinja delovni proces in vnaša negotovost med delavce.

Veliki požari so lahko za delovno skupnost in socialno varnost delavcev prava katastrofa. Pri takšnih požarih prihaja do uničenja in poškodovanja objektov, strojev, naprav in orodij velike vrednosti. Celotne človeške žrtve so zelo pogoste. Kot posledica tega je zastoj v proizvodnji, zastoj v razvoju delovne organizacije, izguba velikih materialnih in finančnih sredstev in s tem poslabšanje socialne varnosti delavcev.

To smo našli zato, da bi vam prikazali kako veliko vlogo ima zavestna družbena samozaščita tudi na tem področju.

Z zavestnim ponašanjem, v smislu družbene samozaščite, onemogočimo pojave požarov ali vsaj omejimo pogostost letih. Do požara lahko pride v izjemnih primerih tudi takrat, ko smo podvzeli vse požarno varnostne ukrepe (višja sila). V takšnih slučajih moramo biti pripravljeni, da požar pogasimo ali lokaliziramo. Za to se moramo strokovno protipožarno usposabljanje in pridobljeno znanje utrjevati.

Delavci, še posebej člani gasilskega društva in nadrejeni morajo biti posebno pozorni tudi na zvočne ali kakšne druge znake, ki nam javljajo, da se je nekje pojavil požar. Dolžni so se preko vratarske službe pozanimati, kje se je požar pojavil — posebno, če je bil dan signal »požar« z našo sireno. Ne bi želeli, da se ponovi primer, ko je dal požarni inšpektor SO Ptuj v popoldanskem času, probni signal za vajo in na ta signal nihče od delavcev v Rajšpovi ulici 16 ni reagiral. Probni signal je bil dan z gasilsko sireno AGIS-a.

Požar se lahko pojavi tudi na objektih, ki so v neposredni bližini našega podjetja. Takšni požari tudi nas neposredno ogrožajo, zato se moramo v teh primerih ponašati tako kot, da se je požar pojavil v našem podjetju. V teh primerih smo tudi dolžni pomagati pri gašenju ali lokaliziranju teh požarov po svojih močeh, ne, da bi pri tem zanemarili lastno varnost.

SDS se nadaljuje

Funkcionalno izobraževanje

V okviru funkcionalnega izobraževanja, smo na ravni DO »AGIS« organizirali seminar za poslovodne, vodstvene in visokostrokovne delavce.

Seminar so izvajali strokovni delavci Centra za funkcionalno izobraževanje pri VŠOD Kranj na podlagi sporazuma o sodelovanju pri izpopolnjevanju organizacije dela, ki sta ga sklenila »AGIS« Ptuj in Visoka šola za organizacijo dela Kranj.

Zaradi velikega števila udeležencev smo slušatelje delili v dve skupini. Prva skupina je poslušala predavanje od 12. 1. do 14. 1. 1978, druga skupina pa bo na seminarju od 26. do 28. januarja tega leta.

Predavanja na seminarju zajemajo naslednja področja:

- poslovanje v OZD,
- poslovni informacijski sistem (PIS),
- metode in tehnike komuniciranja (delo z ljudmi),
- vrednotenje dela in delitev OD,
- kakovost in zanesljivost.

Večina udeležencev se je o seminarju zelo pohvalno izrazila in želijo, da bi s podobnimi seminarji še nadaljevali.

Omeniti moramo, da je bilo žal tudi nekaj posameznikov, ki so bili mnenja, da za njih seminar ni bil dovolj dober in so se temu primerno tudi obnašali. Menim, da s takim vedenjem ne motijo samo predavatelja, ampak dajejo tudi slab vzgled ostalim udeležencem. F. S.

Udeleženci seminarja funkcionalnega izobraževanja

ALI SE DOVOLJ POGOVARJAMO Z DELEGATI?

Ali se delegati dovolj dogovarjajo s svojimi delovnimi sredinami, ki odločajo o vprašanih pomembnih za njeno delo in celotno poslovanje? Ali so mnenja delegatov, s katerimi prihajajo na seje organov v katerih so izvoljeni izkristalizirana v njihovih delovnih sredinah? Ali so to njihova osebna mnenja?

To, ali bo delegat pravi, avtentični zastopnik interesov delovnih ljudi v svojih delovnih sredinah je odvisno od več faktorjev, največ pa od stopnje in načina informiranja delegata.

Priče smo številnih sestankov samoupravnih organov, ko delegati dobijo gradivo neposredno pred sejo. Večkrat tudi delegati dobijo material na sami seji. Kako naj delegat takrat seznanja delavce, ki so ga izvolili, z gradivom in o vprašanih, ki so v gradivu obravnavana, če sam ni imel časa prebrati gradivo?

Kako se naj takrat delavec vključi v razpravo, za katero

se ni imel časa pripraviti? Čigava mnenja naj zastopa? Potem se ne smemo čuditi, če se v diskusiji vključujejo v glavnem vodje in drugi vabljeni delavci, delegati pa manj.

Delegat ni in se ne sme obnašati, kot profesionalce ali odtujenec od svoje delovne sredine. Delegat in sredina, ki ga je izvolila, morata biti v stalni delovni povezavi, oziroma v stalnih medsebojnih stikih, da lahko spremlja življenje in dogajanje v delovni sredini, sodeluje pri oblikovanju njenih interesov in jih vsklajuje z drugimi, širše skupnosti.

Samoupravni organi morajo sprejeti svoje, še ne sprejete poslovne delo, s katerimi morajo urediti in določiti pogoje dela delegatov. Dolžnost vseh delavcev, v vseh delovnih sredinah je, da svojim delegatom ustvarijo čimboljše pogoje za dosledno izvrševanje delegatske funkcije.

Rado Veljovič

Iz delovnih razmerij

UMIK (PREKLIC IZJAVE)

V našem pravu je v zvezi z začetkom učinkovanja izjave sprejeta tako imenovana teorija sprejema. To pomeni, da začne delavčeva izjava pravno učinkovati šele, ko je prispelela v TOZD. Ko je pismena izjava prispelela v TOZD, je delavec enostransko in brez soglasja pristojnega organa več ne more pravno veljavno preklicati. Ko je organizacija sprejela izjavo delavca, ni dolžna upoštevati umika izjave. Od tega načela so bile v praksi nekatere izjeme. Delavec sicer lahko preklic ali umakne izjavo, vendar mora za to obstajati res utemeljeni razlogi. Razlogi za umik izjave so res izjemni, zato je treba okoliščine v zvezi z njimi v samoupravnem aktu natančno določiti. Niso v nasprotju z ustavo in zakonom določbe samoupravnih aktov, da lahko delavec pravno veljavno preklic ali umakne svojo izjavo do takrat, ko je o njej razpravljala pristojni organ TOZD, ker razširjajo krog pravic delavca, ki je sicer načeloma vezan na izjavo od takrat dalje, ko je prispelela v TOZD.

Povsem jasno je, da je umik izjave dopusten takrat, ko je prispel v TOZD hkrati z izjavo.

Pri enostranski odpovedi delovnega razmerja se postavlja vprašanje, ali je potrebno, da pristojni organ TOZD obravnava izjavo in odloči o prenehanju dela.

Pri tem vprašanju je treba upoštevati naslednje:

— da lahko nastane spor o tem, kdaj je začel teči odpovedni rok;

— da je lahko bila izjava podana v zmoti, pod vplivom sile ali zvižaje oziroma v posebnem duševnem stanju;

— da zaradi formalnih razlogov in pomanjkljivosti sploh ni mogoče šteti, da je delavčeva izjava veljavna (naprimer izjava ni podpisana).

Našteti življenjski in pravni razlogi narekujejo, da mora pristojni organ TOZD izdati sklep o prenehanju dela tudi na podlagi izjave delavca. Sklep organa, ki odloča o pravicah in obveznostih v združenem delu, bo ugotovitvenega značaja.

V izreku sklepa je treba navesti, da je delavec podal izjavo, da ne želi delati v TOZD in da prekinja delovno razmerje, kdaj (datum!) je začel teči rok, v katerem še mora ostati na delu, kdaj delavcu preneha status delavca ter kakšne in katere pravice in obveznosti ima delavec do prenehanja dela (napr. pravica do dopusta, pravica do osebnega dohodka po zaključnem računu, vrnitev štipendije, ipd.).

Delavcu je treba sklep vročiti. Delavec ima pravico izpodbijati sklep pri sodišču združenega dela. V takem sporu bo delavec z zahtevkom praviloma uspel le, če se ugotovi, da njegova izjava pravno ni veljavna, ne more pa uspeti, če je izjava veljavna, vendar je pristojni organ kršil postopek. Tako stališče temelji na dejstvu, da ima sklep organa TOZD samo ugotovitveni značaj.

SPORAZUMNO PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

Delavec se lahko s pooblaščenim organom pismeno sporazume, da mu preneha delovno razmerje v temeljni organizaciji oziroma delovni skupnosti. Tudi v tem primeru mora delavec podati sam, torej enostransko ne da bi ga kdo h temu silil, pismeno vlogo, s katero prosi za prekinitve delovnega razmerja. To dejstvo pripelje največkrat do tega, da nepoučeni smatrajo tudi takšno vlogo kot odpoved po volji delavca. Pri tem jim je bistveno, da je delavec sam, na lastno pobudo podal izjavo, zanemarijo pa vse ostale bistvene elemente, ki kažejo na to, da želi delavec prekiniti delovno razmerje sporazumno, ne pa enostransko.

Takšna izjava nima značaja enostranske izjave volje delavca in samo na njeni podlagi nobene pravne posledice. Vlogo delavca mora obravnavati pristojni organ (odbor za medsebojna razmerja, po novih aktih pa komisija za delovna razmerja) in sprejeti v zvezi z njo pozitiven ali negativen sklep. Organ torej ne ugotavlja nekega dejstva, ampak nastopi dejstvo (prenehanje delovnega razmerja) šele s pozitivnim sklepom organa. Pri sporazumnem prenehanju delovnega razmerja delavec tudi ni vezan na odpovedni rok. Delovno razmerje mu potече z dnem, ki ga sam določi v vlogi, če pristojni organ v TOZD to sprejme, oziroma z dnem, ki ga določi organ, če se delavec s tem strinja.

Če je torej delavec v svoji vlogi zaprosil pristojni organ, da mu dovoli sporazumno prenehanje delovnega razmerja in je v vlogi določil tudi datum, mu s tem datumom preneha status delavca, če je pristojni organ sprejel sklep, da se mu sporazumno prenehanje dela dovoli.

Če pristojni organ sprejme sklep, da se delavcu sporazumno prenehanje delovnega razmerja ne dovoli ali če določi drugačen rok kot ga je določil delavec, delavec pa se s tem rokom ne strinja, potem delavcu ne preneha delovno razmerje, kjer se s pri-

Samostojna kadrovska služba in njeno področje dela

Od 1. 1. 1978 smo z reorganizacijo v DSSS razdelili splošnokadrovski sektor v splošni sektor in v samostojno kadrovske službe. Kadrovska služba je tudi pred tem opravljala svoja delovna področja kot jih bo vnaprej. Razlika je le v odgovornosti. Vodja kadrovske službe je bil posredno podrejen vodji DSSS sedaj pa neposredno, kar velja tudi v sodelovanju s samoupravnimi organi. Službo vodi COKLIN Oton.

Samostojna kadrovska služba je razdeljena na oddelek za delovna razmerja, ki ga vodi Rozalija VUCAK. Začasno oz. do njene vrnitve iz porodniškega dopusta pa to delo opravlja Marija IVARTNIK. V tem oddelku opravljamo vsa opravila v zvezi s sprejemom, razporejanjem in razrešitvijo dela delavcev. Vodimo celotno osebno dokumentacijo, ki je predpisana z zakonom o evidencah na področju dela. Neposredno sodelujemo z vse mi komisijami in ostalimi samoupravnimi organi, ki kakor koli odločajo o pravicah delavcev iz delovnega razmerja. Poseben referat opravlja vsa opravila z zdravstvenim zavarovanjem kot je zdajanjem, potrjevanjem zdravstvenih izkaznic ter ostala obvezna poročanja po predpisani evidenci o zdravstvenem zavarovanju. Za to opravilo je zadolžena Betka KMETEC.

V tem oddelku dobi delavec vsa potrdila, ki jih potrebuje in izhajajo iz statusa delavca. Na osnovi sklepov samoupravnih organov in njihovih izvršilnih organov izdajamo sklepe o sprejemu na delu, razporejanju delavcev, prenehanju dela in druge sklope (odločbe, ki so v zvezi z delom v združenem delu). Dajemo tudi vsa pojasnila, ki jih delavec želi oz. zahteva.

Poseben referat je izobraževanje To delo opravlja Franc SIMONIČ. Po planu in programu opravlja vsa opravila, ki so povezana z rednim, izrednim in funkcionalnim izobraževanjem. Referat za družbeni standard in rekreacijo opravlja Stefan MURKO. Or-

ganizira in opravlja vse naloge ki so v povezavi s stanovanjsko problematiko, letnim oddihom, športnimi tekmovanji.

Referat za socialno delo opravlja Jasna TOPLAK. Ta referat se šele pričinja uveljavljati. Pri njej bi se morali stekati vsi problemi človekove stiske, ki ovirajo delaca in delovno organizacijo pri delu. Je vezni člen med delovno organizacijo in obratno ambulanto. Nadzoruje in odgovarja za opravila v zvezi z invalidnostjo in upokojitvijo delavcev ter kontrole bolniških izostankov. Tesno sodeluje s službo varstva pri delu.

Služba bi morala opravljati še psihotehnična opravila, vendar so predstavniki TOZD za letos odklonili sredstva za kritje osebnih dohodkov za industrijskega psihologa. V planu števila izvajalcev nimamo odobrenega še enega referenta za evidenco in statistiko, katerega bi nujno potrebovali. Nenehna sprememba zakonskih predpisov, še več pa internih sprememb, nalaga mnogo opravil, ki jih naši delavci v rednem času ne bodo mogli zadovoljivo opraviti. Upamo, da bodo delegati TOZD to upoštevali ob eventualno nepravčasno opravljenih nalogah. Naša služba mora opravljati vsa dela v zvezi z sistematizacijo delovnih opravil, vrednotenjem delovnih nalog in nenehnim spremljanjem, dopolnjevanjem in predlaganjem ustreznih sprememb s tega področja. Zakon o združenem delu nam narekuje, da odpravimo doslej znan pojem »delovno mesto« in preidemo na delovne naloge. Za to obsežno opravilo imamo pet člansko komisijo, ki je dolžna pripraviti teze za sestavo kataloga delovnih nalog in vrednotenje delovnih nalog. Komisija se je odločila, da za ta opravila sprejme oz. predlaga osvojitve enotne metodologije, ki jo je izdala gospodarska zbornica SR Slovenije. O tem bomo obširneje poročali v naslednji številki našega glasila Oton Coklin

stojnim organom ni pismeno sporazumel. Če hoče delavec kljub temu prenehati z delom v TOZD, mora podati izjavo, da ne želi več delati v TOZD in mu bo na tej podlagi prenehalo delovno razmerje z iztekom časa, ko je še dolžan ostati na delu v TOZD (enostransko prenehanje delovnega razmerja).

Sporazumno prenehanje

delovnega razmerja ni in ne more biti, če pristojni organ o vlogi delavca sploh ni razpravljala in torej ni sprejel nobenega sklepa. Sporazum je lahko le obojestranski, pri čemer morata pismeni sklep o sporazumnem prenehanju delovnega razmerja podpisati delavec in predsednik pristojnega organa, ki je sklep sprejel. Danica Vindiš

SKLEPI DS DO V MESECU JANUARJU

1. DS DO je razpravljala o izvedbi zborov delovnih ljudi TOZD, DSSS in DSK. Na podlagi posameznih zapisnikov, oziroma pregleda le-teh, je DS DO ugotovil ter sklenil:

DS DO verificira sklepe zborov delovnih ljudi TOZD DSSS, DSK, ki so bili pravno veljavno izvedeni 23. in 26. 12. 1977.

2. Po programu izvajanja zakona o združenem delu je bil v naši DO izveden referendum na katerem smo potrdili samoupravne splošne akte izmed ostalih tudi SS o pogojih za pridobivanje dohodka in o skupnih osnovah in merilih, po katerih se razporeja čisti dohodek ter delijo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo v TOZD, DSSS in DSK. Iz rezultatov referenduma je bilo zaključiti, da je bila javna razprava temeljita, ter celovita. Po predhodni analizi komisije za izvedbo referenduma je DS DO sprejel sledeči sklep:

DS DO ugotavlja, da je bil referendum po posameznih TOZD, DSSS, DSK z dne 26. 12. 1977 pravilno izveden, sklepi pa pravno veljavno sprejeti, ter jih kot takšne verificira.

3. Zaradi nove organizacije v DO, je DS DO tudi imenoval po predhodnem zunanem razpisu ter sklepu oziroma soglasju DS DSSS vodja DSSS. Sklep je bil:

DS DO imenuje za vodjo DSSS tov. Borisa Horvata. Imenovanje je po predlogu razpisne komisije, ter po soglasju DS DSSS.

4. DS DO je imenoval vodjo DSK, kar je tudi po novi organizaciji. Sklep je bil:

DS DO imenuje za vodjo DSK tov. Maurič Franca dipl. oec. Imenovanje je po predlogu razpisne komisije ter soglasju DS DSK.

5. DS DO je na svoji seji dne 20. 12. 1977 razpisal volitve za DS DO ter SDK. Zaradi še neznanih predlogov SO Ptuj glede zunanjih članov disciplinske komisije e-notne za DO AGIS je moral DS DO razširiti svoj prvotni sklep in sicer:

DS DO razširi svoj sklep 23. izredne seje z dne 20. 12. 1977 s tem, da se za 26. 1. 1978 razpišejo volitve za DS DO, za SDK ter skupno disciplinsko komisijo.

6. Komisija za združitev naše DO v SOZD ZIV TAM je DS DO posredovala o sodelovanju pri razpravi s predstavnikoma možnih delovnih organizacij za ZIV TAM. Komisija je seznanila DS DO o upoštevanju naših pripomb na SS o združevanju v SOZD ZIV TAM. Na delegatsko vprašanje, glede načina ter velikosti združevanja v omenjeno SOZD ZIV TAM samo z enim TOZD

in sicer z TOZD KO. Namreč jasno je, da omenjena TOZD dela izključno za TAM Maribor, ter da je njen proizvodni program del programa nove SOZD. Delegati so se s predlogom v celoti strinjali, kar je bilo ugotoviti z enoglasnim sprejemanjem sledečega sklepa:

DS DO Agis daje predlog SS o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela združene industrije vozil TAM v petnajstdnevno javno razpravo TOZD, DSSS, DSK z dnem 29. 12. 1977.

DS DO razpisuje referendum za glasovanje (glasujejo delavci vseh TOZD) o sprejemu SS o združitvi v SOZD ZIV TAM za dne 26. 1. 1978.

V kolikor v javni razpravi delavci zavzamejo negativno mnenje o predlogu SS o združitvi v SOZD ZIV TAM se referendum ne izvede s tem datumom.

7. Na DS DO je prispelo poročilo komisije za sanacijo TOZD Kovinska obdelava. Pri razpravi na to poročilo je bilo še enkrat temeljito predelano celotno poslovanje ter gospodarjenje v tej TOZD. Skupaj smo ugotovili, da je TOZD Kovinska obdelava sanirana, ter da že ustvarja svojo akumulacijo. Omenjeno ugotovitev so posredovali tudi vodilni delavci naše DO, potrdile pa so jo tudi delegacije iz TOZD KO na DS. Ugotovitve po tej razpravi je DS DO potrdil s sledečim sklepom:

DS DO je vzel zaključno poročilo komisije za sanacijo TOZD KO na znanje, z ugotovitvijo da je TOZD KO sanirana. DS DO je tudi ugotovil, da je bilo delo komisije uspešno izvršeno, zato je razrešil.

8. Na podlagi nove organizacije, ter razporeditve delavcev na nova delovna mesta, je DS DO razpravljala ter sprejela sledeči sklep:

Na predlog komisije za spremljanje sistema del. dohodka in osebnih dohodkov je DS DO sprejel sklep, da se vsem delavcem, ki bodo po novi organizaciji razporejeni izdajo odločbe s staro ocenitvijo. Poračun med staro in novo ocenitvijo se opravi, po potrditvi predloga novih ocenitev. Delavci pri katerih bo nova ocenitev nižja od stare sedanje, ne bo potrebno vračati razlike, vendar to velja samo do dneva izdaje nove odločbe.

Za realizacijo tega sklepa se zadalži direktorja DO. Rok 31. 1. 1978.

9. Na DS DO je bilo posredovano tudi obvestilo o dodelitvi srebrne plakete za dolgoletno sodelovanje naše DO z Auto Hrvatska. Omenjeno obvestilo je bilo z zadovoljstvom sprejeto istočasno pa sklenjeno, da se vodstvo DO v ime-

nu DS DO ter DO kot celote zahvali Avto-Hrvatski za dodeljeno priznanje.

10. Na DS DO je bilo tudi posredovano od strani SKS da so SIS za izobraževanje, kulturo in zaposlovanje poslale naši DO v podpis aneksa k SS o temeljnih plana 1976-1980 in postavile zahtevo da se SS sprejmejo do 31. 12. 1977. Po razpravi ter ugotovitvi, da je za pravo samoupravno pot po-

trjevanja premalo časa, je DS DO sprejel sledeči sklep:

Splošni kadrovski sektor se zadalži da prizadete SIS obvesti, da se sprejem aneksov vrši po enakem samoupravnem postopku, kot pri sprejemu SS. Obvesti se tudi naj, da bodo zbori delovnih ljudi TOZD, DSSS DSK razpravljali oziroma sklepali v januarju 1978.

Franc Mertelj

Opravljenе nadure v DSSS v zadnjem tromesečju 1977

Splošni sektor: 1.418 nadur od tega:

— splošni sektor	554
— služba družbene samozaščite	441
— čistilna služba	212
— pravna služba	211

Kadrovska služba: 74 nadur

Sektor za plan, analize in AOP: 849 nadur od tega:

— plansko-anal. služba	639
— AOP	210

Knjigovodski sektor: 425 nadur od tega:

— služba fin. knjig.	177
— inventurna komisija	170
— ostale službe	78

Finančna služba: 505 nadur

Razvojno-tehnični sektor: 5.518 nadur od tega:

— konstrukcija	213
— TPP	569
— OTS	2.599
— transport	1.066
— tehnična kontrola	1.071

Skupaj: 8.789

SPLOŠNI SEKTOR

1. Služba družbene samozaščite 441 nadur

Nadure so bile opravljene zaradi nedomeščanja vratarjev v času rednih letnih dopustov in bolniških izostankov.

2. Čistilna služba 212 nadur Čiščenje poslovnih in proizvodnih prostorov. Del nadur je šlo v breme posameznih TOZD.

3. Pravna služba 211 nadur Nadure so bile opravljene zaradi sestavljanja samoupravnih splošnih aktov.

4. Splošni sektor 554 nadur Nadure so bile opravljene zaradi nadomeščanja, prepisovanja in kompletiranja samoupravnih splošnih aktov.

V številu nadur splošnega sektorja so zajete tudi nadure šoferja osebnega avtomobila.

SAMOSTOJNA KADROVSKA SLUŽBA

Kadrovska služba je v zadnjih štirih mesecih opravila skupaj 74 nadur. Te ure so bile opravljene v mesecu decembru, ker je nastala potreba po izdaji odločb o razporeditvi z 1. 1. 1978.

V tem času so bili pripravljeni podatki za izdajo odločb, ter preračunana delovna doba za seznam jubilaritov, v kateri so prejeli nagrade za 10, 20 in 30 let skupne delovne dobe.

Nadurno delo je odobril Odbor za medsebojna razmerja delavcev Delovne skupnosti skupnih služb na 43 redni seji, dne 26. 12. 1977.

SEKTOR ZA PLAN IN ANALIZE TER AOP

V obdobju 1. 10. — 31. 12. 1977 je bilo izplačano za Plansko analitsko službo skupaj 639 nadur za delo v podaljšanem delovnem času v oddelkih obračuna osebnih dohodkov in poenterk. Manjše število nadur pa za Plansko analitski oddelek, ki je moral zaradi omejenega časa sestaviti vrsto poročil po periodičnem obračunu v mesecu oktobru 83 nadur pa v mesecu decembru za dela na letnih planih poslovanja. Posebej moramo poudariti, da do nadurnega dela v Plansko analitskem oddelku prihaja zaradi neažurnega dela drugih služb v delovni organizaciji, katere morajo posredovati določene podatke.

V službi AOP pa je bilo v času 1. 10. — 31. 12. 1977 izvršeno skupaj 210 nadur, kar pa je predvsem posledica prilaganja del na tujih računalniških sistemih.

Opravljenе nadure v DSSS v zadnjem tromesečju leta 1977

Po izvršeni reorganizaciji v DSSS bo število nadur v Plansko analitski službi znatno padlo ker je oddelek obračuna OD s poentersko službo prešel v druge sektorje, medtem ko se bo število nadur v službi AOP zaradi povečane obsega del povečalo.

KNJIGOVODSKI SEKTOR

Skupno je bilo opravljenih 425 nadur.

Od tega v:

- službi finančnega knjigovodstva 177 nadur
- inventurni komisiji 170 nadur
- ostalih službah 78 nadur

V službi finančnega knjigovodstva je bilo potrebno v času izdelave periodičnega obračuna za III. tromesečje 1977. Obseg dela se v tem času poveča zaradi obračunov v zvezi z ugotavljanjem dohodka, čistega dohodka in njegove delitve kar v vmesnih mesečnih obdobjih ni slučaj. Deloma je nastala potreba po nadurnem delu tudi zaradi nadomestovanja v času odsotnosti dveh knjigovodij, ki sta bili na porodniškem dopustu. Del vzrokov je tudi v nepravčasnem sprejetju poročil drugih služb in okvarah knjižnega stroja, vendar te ure niso registrirane.

V delu inventurne komisije so bile nadure potrebne predvsem zaradi samega popisa v skladiščih. Da bi skladišča lahko normalno sprejemala in izdajala material, je inventurna komisija ali njeni člani opravljala popis ob prostih sobotah in v popoldanskem času.

Ostale službe so opravile 78 nadur v času izdelave periodičnega obračuna, porabljene pa so bile za pisanje obrazcev in ostalih poročil v zvezi s periodičnim obračunom.

FINANČNA SLUŽBA

Razlogi za tolikšno število nadur so:

1. v mesecu oktobru, novembru in decembru je bila v bolniškem staležu Silva Junger — referent za vrednostne papirje;

2. tov. Ivica Ličen je imela 10 dni letnega dopusta in ga je koristila v mesecu decembru.

3. Tudi drugi delavci finančne službe so v mesecu decembru še koristili ostanek letnega dopusta.

Delo v finančni službi mora biti opravljenno dnevno, zato so priskočili na pomoč drugi delavci v finančni službi in oprveli delo v popoldanskem času.

Prav tako pa smo bili dodatno obremenjeni še s pripravami na otvoritev žiro računov po TOZD in zato vsega dela ni bilo mogoče opraviti v popoldanskem času.

RAZVOJNO TEHNIČNI SEKTOR

Konstrukcija

Oktober: opravljenih 33 nadur.

Prevajanje in priprava za izdelavo projektov za zavorne agregate.

November: opravljenih 55 nadur.

Pregled postopkov za AOP. Priprava in prevodi za seminar zračnega vzmetenja.

December: opravljenih 125 nadur.

Risanje osnutkov za določene tipe vozil; Reklamacija vseh kljuk z zaklepom;

Reklamacija zapiraca 318; Reklamacija TAM-dvigala; Risanje za ogledalo ŠKODA-WARTBURG;

Prevajanje kataloških listov iz slovenščine v srbohrvaščino;

Prevajanje kataloških listov iz nemščine v slovenščino.

ORGANIZACIJSKO TEHNIČNA SLUŽBA

Oktober:

Skladišče orodij, skladišče osnovnega materiala, skladišče normiranega materiala, skladišče polizdelkov.

V mesecu oktobru je porabljenih 786 nadur za stroškovno mseto 1206 TOZD-a TAP.

Nadure so bile porabljene zaradi inventur in zamenjave bolniškega staleža in dopustov.

November:

Skladišče orodij, skladišče osnovnega materiala, skladišče normiranega materiala, skladišče polizdelkov.

V mesecu novembru je bilo porabljenih 800 nadur za stroškovno mesto 1206 TOZD-a TAP.

December:

Skladišče orodij, skladišče osnovnega materiala, skladišče normiranega materiala, skladišče polizdelkov.

Porabljenih nadur v decembru je bilo 1013 za stroškovno mesto 1206 TOZD-a TAP.

Nadure so bile v večini porabljene zaradi letne inventure v vseh skladiščih.

TRANSPORT 0220 DSSS

Oktober 380 nadur
November 280 nadur
December 406 nadur

Nadure so bile porabljene večinoma zaradi dalj časa trajajočih prevozov blaga od kooperantov in nabave materialov prav tako pa v proizvodnji in pri inventuri.

TEHNIČNA KONTROLA

Oktober:
— merilnica DSSS 28 nadur
— TOZD TAP 323 nadur
— TOZD KO 5 nadur
— TOZD PM 5 nadur
— TOZD Gumarna 55 nadur

Skupaj: 416 nadur

November:

— merilnica DSSS 31 nadur
— TOZD TAP 124 nadur
— TOZD KO 36 nadur
— TOZD Gumarna 35 nadur
Skupaj: 226 nadur

December:

— merilnica DSSS 53 nadur
— TOZD TAP 260 nadur
— TOZD KO 58 nadur
— TOZD Gumarna 58 nadur

Skupaj: 429 nadur

SKUPAJ: 1071 nadur

Vse nadure so bile uporabljene na zahteve vodij obr. in dir. TOZD. Koristile so se predvsem zaradi nadurnega dela v prizvodnji in nujnosti prevzema gotovih izdelkov. V odd. merilnice pa za osvajanje novih proizvodov in meritve vzorcev.

Plan nadur smo redno dostavljali komisiji MRD DSSS v potrditev, katere pa niso bile prekoračene.

TEHNIČNA PRIPRAVA PROIZVODNJE OKTOBER:

Za TOZD TAP

Ignac Habjanč — opravil 12 nadur.

Izdelava tehn. postopkov, izpis original matric in materialnih listov za »P« serijo za: Spojna glava z autom. zapiranjem — zavora 334 038 101. Spojna glava z autom. zapiranjem — napajalna 334 039 101. Izdelava projektivnega načrta za razširitev montažnega obrata zav. agregatv GRAU.

Marjan OGRIZEK — opravil 30 nadur

Priprava dokumentacije (plani kontrole, robni kartoni in statistični kontrolni listi) za uvajanje statistične kontrole kakovosti. Izdelava planov kontrole za poz. GRAU.

Martin JAUSOVEC — 12 nadur

Sodelovanje pri preizkusni seriji struženja ohišij spojnih glav: 336, 337, 338, 339 340. Stružili smo 05 operacijo na BRT-36 in BRT-50 ohišja 11-0996-09, 11-0962, 11-0995-09, 11-0997-09, 11-0959-09.

Andrej STUMBERGER — opravil 20 nadur

Izdelava planov kontrole in prevzemnih pogojev: 954, 314 018-01, 11-0968-09 (323) in tečaj statistične kontrole.

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

Maks POTOČNIK — opravil 21 nadur

Izdelava tehnol. dokument. za JUGOTURBINO Karlovac, za Glavni zav. valj in reševanje tekoče problematike.

NOVEMBER:

TOZD TAP
Zvonko HAJDUK — opravil 20 nadur

Vsklajevanje kot na teh. dokumentaciji z konstr. načrtom in plani kontrole. Priprava dokumentacije z ustreznimi skicami za optično nastavljeni aparat. Poverjanje teh. do-

kumentacije oz. orodij za zavorni agregat »323«. Sodelovanje pri »P« seriji v popoldanskem času.

Simon MUADNA — opravil 10 nadur

Prevajanje Francoske literature za ogoledalo IVM zunanje in notranje.

Marjan OGRIZEK — opravil 100 nadur

Izdelava planov za izdelke GRAU-strojne za uvajanje statistične kontrole kakovosti.

Andrej STUMBERGER — opravil 102 nadur

Izdelava planov kontrole za izdelke GRAU-strojna za uvajanje statistične kontrole kakovosti.

Majda IRGL — opravila 30 nadur

Pisanje robnih kartonov za izdelke GRAU-strojna za uvajanje statistične kontrole kakovosti.

Henrih ERLIH — opravil 15 nadur

Sodelovanje pri »P« seriji, priprava za postopke in izdelovanje operacijskih risb.

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

Maks POTOČNIK — opravil 15 nadur

Inventura (surovine TOZD-KO) in konstruiranje namenskih nožev.

DECEMBER:

TOZD TAP

Zvonko HAJDUK — opravil 30 nadur

Spremljanje »P« serije in »O« serije v proizvodnji za agregat 314 018 001. Sodelovanje pri popravilu priprav za ohišje 11-0931-19 zaradi spremembe kokile.

Franc FERČIČ — opravil 7 nadur

Izdelava oper. listov za novi format za ohišje 11-0931-09, 11-0537-29, 11-0536-19, 11-0700-09 in spremljanje »P« serije Konstrukcija priprava za žaganje odlitkov 11-0433-11 in LL-0932-09.

Henrih ERLIH — opravil 24 nadur

Sodelovanje pri preizkusu orodja in to za ploščo sedala 943 310-01, ploščo naslona 943 410-01, letev 942-01.

Sodelovanje pri »P« serijah in izdelava operacijskih risb. Majda VOGRINEC — opravila 20 nadur

Prepisovanje robnih kartonov in teh. dokumentacije.

Andrej STUMBERGER — opravil 76 nadur

Izdelava planov kontrole za izdelke GRAU-strojna za uvajanje statistične kontrole kakovosti.

MARJAN OGRIZEK

Izdelava planov kontrole za izdelke GRAU-strojna za uvajanje statistične kontrole kakovosti.

Majda IRGL — opravila 25 nadur.

Prepisovanje robonih kartonov in pisanje teh. dokumentacij.

Jubilejne nagrade in naši jubilanti

Ob izteku 1977. leta in tovarniškem prazniku smo na predlog OOS podelili jubilejne nagrade delavcem, ki imajo skupno 10, 20 in 30 let delovne dobe. Preobširno bi bilo pisati o vsakem posamezniku, o njegovi prehojeni poti ustvarjalnega dela, zato vam bomo predstavili le nekatere, ki so jim potekla tri polna desetletja ustvarjalnosti. S tem pa nimamo namena zmanjšati vrednosti vloženega dela in naporov tistih naših delavcev, ki že dve polni desetletji vlagajo svoje napore za naš skupni uspeh in tudi ne tistih, ki svojo pripadnost delu in družbenemu napredku dokazujejo že celo desetletje.

Vsi, prav vsi zaslužijo ob teh jubilejih toplo besedo zahvale za njihov doprinos k skupnim uspehom.

TOZD	10 let	20 let	30 let
TAP	59	68	6
KO + AKG	17+4	8	—
Vzdrževanje	12	14	1
Servis	12	4	2
Orodjarna	16	12	2
Prec. meh.	15	4	12
Gumarna	20	14	3
DSSS	81	82	12

VINKLER Jože

Trideset let je dolgih, vendar ne tako dolgih, da ne bi vtisnjeni dogodki danes sveže in živo pogojevali trideset let naših skupnih prizadevanj pri izgradnji domovine in človeških pravic.

Za čemer smo strmeli, smo dosegli. Socialistični odnosi so prinesli toplino in bogastvo našemu narodu, ki ima svoje lastne pravice.

Ze v rani mladosti sem prijel za delo, kajti doma smo imeli bore malo zemlje in kruha za vse. Skopa haloška zemlja je gnala ljudi po svetu za službo. Na srečo sem dobil zaposlitev v Strojarni Majšperk in tako z zaslužnim dinarjem razbremenil

starše. Nato je sledila obveza vsakega državljana in po odsluženju vojaškega roka sem dobil zopet zaposlitev v Tovarni Strojil, ki je v letu 1968 prenehala poslovati. Minilo je zopet nekaj mučnih mesecev brez zaposlitve in s pomočjo delavske univerze Ptuj sem dobil v prejšnjem TAP-u delovno mesto čistilca odlitkov. To delo opravljam tudi danes in moram dodati, da sem zadovoljen z osebnim dohodkom. Važno je omeniti tudi to, da na zadovoljstvo vplivajo tudi naši odnosi, ki so vse prej kot slabi.

Rudolf BER

Obujanje spominov na mladost in zametke takratnih korakov v samostojen svet življenja, je mnogokrat povezano. Neurejeni odnosi v človeški no tudi s pridahom grenkobe, družbi in eksploatacija siromašnih je le-te potiskala še v večjo bedo. Prav to pa sem čutil na lastni koži, kajti kot pastir sem se zaposlil pri ptuj. skem privatniku Pečniku in si tako rezal tanek kos kruha za golo življenje. V času okupacije nemškega agresorja in njegovih hlapcev sem dopolnil šestnajst let in se ponovno zaposlil pri ptuj. skem privatniku kot transportni delavec. Sledilo je nemško ujetništvo in spoznanje trdega življenja pod okupatorjevim teptanjem našega naroda in zemlje. Po težko dočakani svobodi sem si delo poiskal pri privatniku Vindiš Janezu, kjer sem bil zaposlen dve leti. Kot sleherni državljan naše domovine sem tudi jaz častno odslužil obvezen vojaški rok, kamor so me poklicali v letu 1948. Po odsluženju sem se zopet vrnil na staro delovno mesto k privatniku. Obrtniško dejavnost Vindiš Janeza so potem nacionalizirali in nastalo je podjetje LIP Maribor. Tu sem preživel polnih šest let. Moja nadaljna pot me je vodila v nek-

danji IKLIP, ki se je pozneje združil z Avtokaroserijo in nastalo je podjetje Avtomobilске opreme. Skupne delovne dobe imam trideset let, od tega dvajset let v AGISU, na delovnem mestu, ki ga opravljam še danes.

Jože GALUN

Delovna doba treh desetletij je posebno doživetje, če človek ve in to občuti, da ga družba ceni in mu vrača. Vse tri desetletja sem prebil v eni delovni organizaciji, ki se je danes prebila s svojimi proizvodi na trgu v vrste uspešnih producentov avtomobilске industrije.

Moje prvo delovno mesto je bilo v Tekstilni tovarni, iz katere so se pozneje razvile strojne delavnice. Opravljal sem delo snovalca in že čez nekaj časa mi je bilo zaupano odgovornejšo delo mojstra. Pred združitvijo Strojnih delavnic s Tekstilno tovarno sem opravljal delo nadmojstra. Po združitvi Strojnih delavnic s Tekstilno tovarno sem delal v sedanji Gumarni kot vulkanizer. Z zalaganjem in potrebnim znanjem sem bil nameščen na delovno mesto vodje valjarne. To delo opravljam tudi danes in moram priznati, da sem z delom zadovoljen. V vsem tem času sem aktivno deloval tudi na družbenopolitičnem področju, kar mi je naloga in dolžnost tudi še danes. Z sodelavci se razumem in upam ter želim, da bi naši odnosi še naprej vzorno razvijali pot skupnih prizadevanj.

Viktor HODNIK

Ko se tako človek ozira v preteklost in zbira pota tridesetih let ustvarjalnosti in dela, ugotovi, da je navidezno dolga doba hitro minila. Prvi dnevi življenja so mi stekli 10. 9. 1927 v Ljubljani. Abece do in poštevanke sem se začel

učiti v Logatcu, gimnazijo pa sem obiskoval v Ljubljani. V začetku druge svetovne vojne smo se preselili v Ptuj in nato nas je pot vodila v Slavonsko Požego in od tam v Sanski most v Bosno. Naša odisejada se je nato nadaljevala v Varaždin, kjer sva se z bratom vključila v osvobodilno gibanje. Takoj po končani vojni sem odšel na odsluženje vojaškega roka in po končani vojaščini sem se vpisal na srednjo tehniško šolo, kovinski oddelek v Ljubljani. Po uspešno zaključenem šolanju sem se zaposlil v tovarni glinice in aluminija v Kidrič-

vem. Nekje v sredini 1956. leta me je pot zopet vodila v Ptuj in na predlog nekaterih znancev sem se zaposlil v takratni tovarni IKLIP, kot obratovodja galvanike. Lahko bi dejal, da smo zaradi neizkušeniosti in pomanjkanja strokovno usposobljenega kadra orali ledino, ki pa ni bila vedno ledina prav zaradi velike mere medsebojnega spoštovanja in razumevanja. To pa nam je pomagalo tudi pri vzgoji in usposabljanju domačega kadra, kar je bilo za nemoten potek proizvodnje nujno potrebno. Vzporedno z galvaniko pa smo razvijali tudi brusilnico in svetlikarno, kajti neposredno v naši bližini se je razvijalo podjetje Avtokaroserija, ki je osvajalo avtomobilsko opremo in v končnem produktu tega podjetja je bilo deležno tudi naše delo.

Po tako uspešnem medsebojnem sodelovanju smo s tovarno Avtomobilске opreme združili delo in sredstva ter začeli skupno razvijati in osvajati proizvodnjo ter na sedanjem prostoru graditi nove obrate. Skupno podjetje je dobilo naziv Tovarna avtoopreme. Te moje misli bi zaključil z željo, da razbremenimo delavce v galvaniki nekaterih težkih del, da jim izboljšamo pogoje dela in vsaj delno uredimo okolje.

Naši jubilanti

(Nadaljevanje s 11. str.)

Boris GABRÓN

Rojen sem bil v Trbovljah. Pozneje sem živel v Celju, kjer sem končal osnovno, meščansko in obrtno šolo. Izučil sem se avtomehanskega poklica in bil leta 1942 prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Po vrnitvi iz ujetništva (Egipca) 1945. leta sem bil poklican na odsluženje vojaškega roka. Po vrnitvi sem se zaposlil kot garažni mehanik v Cinkarni Celje, kjer sem služboval 13 let. Med tem časom

sem opravil vozniške izpite za vse kategorije in VK stroke prometa.

Leta 1959 sem se preselil v Ptuj in se zaposlil kot voznik pri Reševalni postaji. V letu 1962 sem postal član izpitne komisije za voznike motornih in priklopnih vozil pri SO Ptuj. Zaradi naporega dela pri takratnih pogojih kot voznik reševalec sem se leta 1965 zaposlil v takratnih Strojnih delavnicah, obrat servisi: kot prevzemalec vozil in opravljal tudi reklamacijske posle. Dve leti pozneje sem poleg ostalega dela začel sodelovati pri teh. pregledih. Po preselitvi v nove prostore za opravljanje teh. pregledov opravljam službo vodje teh. pregledov. Zaradi povečanja obsega dela na delovnem mestu sem leta 1976 prenehal z delom v izpitni komisiji. Na delovnem mestu se počutim dobro, saj me delo veseli. Kljub težkim pogojem dela se (umazanija, vlaga, ropot, strupeni plini CO) s sodelavci teh. pregledov pri delu razumemo. Odnosi so tovariški. Delo samo pa opravljamo vestno in dosledno saj se zavedamo, da smo pomemben člen verige dejavnosti, ki skrbi za varnejši promet na naših cestah.

Zavijanje sirene smo slišali tudi v Agisu

Da so industrijska gasilska društva pomemben člen v tej humani organizaciji smo se lahko prepričali 13. januarja 1978, ko je zajel velik in nevaren požar TOZD za vzdrževanje železniških vozil v Ptuj. Prvi zvočni signali »požar« so opozorili tudi naše gasilce, da je potrebna hitra intervencija. Oblaki dima in visoki plameni so bili videti že od daleč iz česar je jasno izhajalo, da je ogenj zajel večji objekt. Prav to pa je spodbudilo člane našega gasilskega društva, da so se vključili v možnih tehnične opremljenosti in znanja v lokalizacijo in gašenje požara. Za to hitro posredovanje moramo predvsem omeniti tov. KELENC Viktorja, ki je opozoril naše gasilce, kje je požar in obenem omogočil prevoz gasilskega orodja in ljudi.

V dostavni avtomobil »Zastava« so naložili motorno brizgalno, cevi in orodje. Že ob drugem zvočnem znaku »požar« s katerim so klicali na pomoč, so se odpravili k objektu požara. Dobili so nalogo, da z eno napadalno skupino varujejo zid med lakirnico in skladiščem lakov.

Nalogo so zelo uspešno opravili, saj se požar ni razširil na skladišče, kar bi imelo katastrofalne posledice.

Ob 19,15 uri so dobili od operativnega poveljnika požarne obrambe dovoljenje, da zapustijo požarno mesto in da se lahko vrnejo v podjetje.

V gašenju požara so sodelovali:

1. KELENC Viktor
2. ZUPANIČ Friderik
3. IVANUŠ Martin
4. MILOŠIČ Martin
5. FEGUŠ Janez
6. GOSAR Danilo

Imenovanim tovarišem gre vsa pohvala za hitrost, požrtvovalnost in uspešnost pri gašenju.

V dosedanjih številkah našega časopisa smo že predstavili nekatere naše sodelavce športnike in njihove uspehe. Tokrat bi radi predstavili še enkrat letalce — letalce, ki pa ne letijo po zraku. Po zraku letijo njihovi modeli. To so letalski modelarji, člani modelarske sekcije Aerokluba Ptuj in naši sodelavci.

Ali jih poznate?

V letalskem modelarstvu je več kategorij modelov in sicer od proustoletjih jadralnih, motornih do radijsko vodenih modelov. Ptujski modelarji dosegajo v zadnjih letih zelo dobre rezultate na raznih tekmovanjih doma in na tujem. K tem uspehom so precej pripomogli tudi člani naše DO, saj so tov. Hostnik Janko, Žuran Maks in Dajčman Miro člani slovenske modelarske ekipe, ki šteje devet članov. Tov. Alič Peter pa je celo član državne reprezentance v kategoriji vezanih modelov. Med nami pa so še trije sodelavci, ki so se tudi navdušili za modelarstvo in sicer tov. Hostnik Slavko, Belca Edo in Matjašič Vlado. Posebej bi tukaj omenil tov. Belca, ki se bavi z radijsko vodenimi modeli in je v lanskem letu že bil na prvih tekmovanjih, kjer je pokazal že kar solidno »pilotiranje«, v letošnjem letu pa pričakujemo, da bo šel po poti ostalih in pripomogel k še boljši uvrstitvi ptujске ekipe. Tudi Hostnik Slavko in Matjašič sta v lanskem letu doživela modelarski krst z jadralnimi modeli. Zdaj bi pa še predstavili naše »reprezentante«:

ZURAN Maks: Kontrolor v TOZD Kovinska obdelava. Z modelarstvom se ukvarja že od leta 1968. Začel je s kategorijo jadralnih modelov, kasneje pa je prešel v kategorijo penjačev. Prav v tej kategoriji je dosegel največje uspehe in že resno trka na vrata državne reprezentance. Je tudi aktiven na športnem področju v Agisu.

Uspehi v letu 1977:

Republiško prvenstvo v Vipavi 1. mesto posamezno in 1. mesto ekipno. Dolenjski pokal v Novem mestu 3. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Kup Bratstva in enotnosti v Prištini 5. mesto posamezno, 2. mesto ekipno. Državno prvenstvo v Vipavi 6. mesto posamezno, 3. mesto ekipno. Pokal Hans Kratky v Avstriji 4. mesto posamezno.

Zuran Maks s svojim modelom

HOSTNIK Janko: vodja pomožne proizvodnje v TOZD Precizna mehanika. Z modelarstvom se je začel ukvarjati šele pred dvema letoma. Tekmuje v kategoriji modelov gumenjakov. Čeprav ima kratki modelarski staž, pa je dosegel že nekaj lepih uspehov kot posameznik in kot član ekipe.

Uspehi v letu 1977:

Republiško prvenstvo v Vipavi 2. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Dolenjski pokal v Novem mestu 3. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Državno prvenstvo v Vipavi 5. mesto posamezno, 2. mesto ekipno. Štajerski pokal v Celju 2. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Kup Bratstva enotnosti v Prištini 2. mesto ekipno. Kup Republike v Zagrebu 2. mesto ekipno.

DAJČMAN Miro: prodajni referent v DSK.

V modelarske vrste se je vključil že leta 1956. Začel je z zmajji, pionirskimi modeli in kasneje s tekmovalnimi jadralnimi modeli penjači, danes pa tekmuje v kategoriji gumenjakov. V tej dolgoletni modelarski karieri je bil na mnogih tekmovanjih. Če omenimo uspehe zadnjih let, ko tekmuje v ekipi skupaj s Hostnik Jankom je tudi dosegel nekaj dobrih posameznih in ekipnih uvrstitev, tako v republiškem, zveznem in mednarodnem merilu.

Uspehi v letu 1977:

Republiško prvenstvo v Vipavi 3. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Dolenjski pokal v Novem mestu 2. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Kup Bratstva in

Hostnik Janko

Dajčman Miro

enotnosti v Prištini 3. mesto posamezno, 1. mesto ekipno. Državno prvenstvo v Vipavi 9. mesto posamezno, 2. mesto ekipno. Kup republike v Zagrebu 12. mesto posamezno, 2. mesto ekipno.

ALIČ Peter: vodja razvojno tehničnega sektorja DSSS.

Član modelarske sekcije AK Ptuj je postal 1955. leta. Izdeloval in tekmoval je z raznoraznimi modeli, danes pa je mehanik v kategoriji »ekipna dirka«, kjer mu je pilot znani modelar Oto Velušek. Tekmuje tudi v kate-

goriji hitrostnih modelov, kjer je dosegel že hitrosti do 230 km na uro. V letošnjem letu je kandidat za svetovno prvenstvo vezanih modelov v Angliji. Bavi se še z različnimi strokovnimi rešitvami pri izboljšavah modelarskih motorjev.

Uspehi v letu 1977:

Državno prvenstvo v Markovcih 1. mesto ekipna dirka. Državno prvenstvo v Markovcih 4. mesto hitrostni modeli. Balkaniada v Bolgariji 4. mesto ekipna dirka.

Alič Peter

Udeležba delavskih športnih iger

Eden izmed sklepov 12. konference sindikata občine Ptuj je, da se sindikati morajo zavzemati, da delavske športne igre ostanejo stalna oblika dela na področju rekreacije delavcem in da je športna rekreacija pomemben faktor pri razvijanju psihofizičnih sposobnosti delavcev. Športno rekreacijo želimo omogočiti čim širšemu krogu zaposlenih.

Delavske športne igre ptujске občine so se pričele že v mesecu decembru lanskega leta in se bodo nadaljevale do konca meseca maja. Naši delavci bodo tekmovali v vseh disciplinah.

Tekmovanja so bila že v odbojki, šahu in kegljanju.

Ekipe Agisa se je pomerila v odbojki z ekipami Inženiringa, občine in PP. Tekmovanje je bilo v telovadnici osnovne šole Dornava v mesecu decembru. Januarja je še bilo tekmovalje v šahu in kegljanju ob koncu meseca pa še v košarki.

Kegljanje

Udeležba AGIS-a na DŠI v kegljanju je bila dokaj uspešna, saj je ekipa v hudi konkurenci dvaindvajsetih ekip, osvojila odlično drugo mesto. Borbe so bile zanimive in sami nastopi kvalitetni. To pa lahko potrdimo z nastopom Majcen Silvota, ki je med posamezniki podrl 456 kegljev,

kar je zadostovalo za najboljši rezultat med posamezniki.

Ekipe AGIS-a:

Alojz ZAJSEK	419
Alojz LICEN	357
Martin GOLOB	363
Alojz SERUGA	399
Milan SEIDL	399
Silvo MAJECEN	456
Skupaj	2393

TABELA

1. Kmetijski kombinat	2476
2. AGIS	2393
3. JNA	2393
4. TGA	2372

Šah

V mesecu novembru in decembru sta bila odigrana brzopotezna turnirja. Udeležba je bila slaba, kar je tudi odraz neinteresa za to vrsto tekmovalja. Zmagovalec prvega turnirja je bil HABJANIČ Ignac; drugega pa REBERC Alojz. V začetku tega meseca je bilo odigrano tudi prvenstvo v okvirju delavskih športnih iger. Naša ekipa je osvojila osmo mesto od skupno nastopajočih 14 ekip. Uspehi naših tekmovalcev so bili naslednji:

Ignac HABJANIČ	8 zmag
Jože GASPERIČ	8 zmag
Gorazd LICEN	5 zmag
Roman FRIDAUER	5 zmag

Ob koncu bi bilo mogoče potrebno poudariti, da bi morala biti udeležba šahovskih turnirjev množičnejša, kajti tudi ta vrsta športa krepi in povezuje prijateljstvo.

Prva ekipa Agisa

DELAVCI, KI SO PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESECU DECEMBRU 1977 DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— POTOČNIK BRANKO, pripravnik
— KOZAR DARJA, finančni knjigovodja
— BRATUSEK ANTON, konstruktor
— GREGOREC IDA, laborant
— EMERSIC SRECKO, skladiščni delavec

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

— SIROVNIK JAKOB, šabloner
— BUTALA IGOR, šabloner
— PLOŠINJAK MARJAN, šabloner

TOZD SERVISI

— PRAVDIČ SLAVKO, avtomehanik
— KOVACEC IVAN, vodja avtokl. ličar. odd.

— SUSANJ ZDRAVKO, avtoelektričar
TOZD VZDRŽEVANJE

— JALIC JOZE, mizar
DELAVCI, KI SO PRENEHALI LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU V MESECU DECEMBRU 1977 DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

— EMERSICSRECKO, skladiščni delavec

TOZD AVTOOPREMA

— MARIJA KNEHTL, monter linijske montaže

TOZD SERVISI

— IVAN MOHORKO, avtoklepar
— ALBIN PEHARDA, vodja avtokl. ličar. odd.

TOZD GUMARNA

— ERJAVEC BARIKA, obrezovalka
TOZD PRECIZNA MEHANIBA

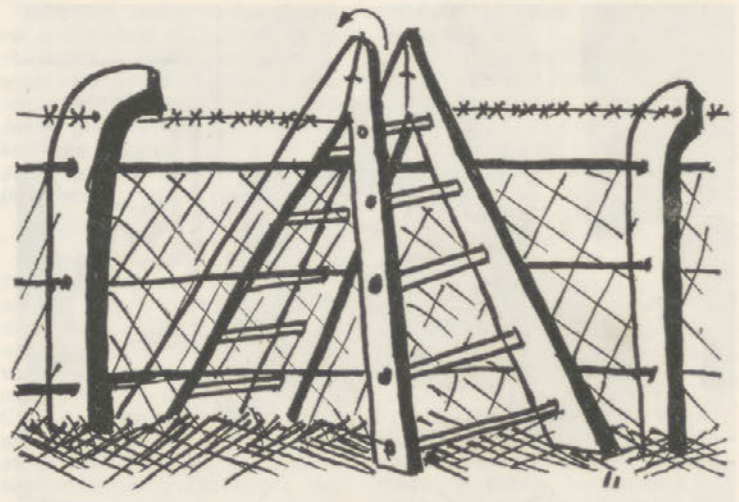
— SIRC GERTRUDA, monter

STOPNJA PO KELVINU	K	DVIG DEVIZNEGA TEČAJA	SPORNA ZADEVA	NASPROTNO OD MALO	NUME-RUS	GERMA-NSKI OREL	VEJA UDEP-SIDOVANJA DEL-ELEK NAPRAV	LUDVIK ČENOVA	GOVORNA NAPAKA	OTOK V BLIŽINI ZADRA	DARUVAR	ŽNEPLO	NASA TOV. LESNIH IZDELKOV	STAR BEOTIJEK		
NARAVEN KRMILJEN STROJ	U	R	A	V	N	A	V	A	N	UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
POROČILO	R	E	F	E	D	A	T	J	A	UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
REKA V FRANCJI	E	V	A	L	B	I	T	E	N	UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
ENA OD PROJEKCIJ	N	A	R	I	S	K	O	T	O	UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
VRSTA ČESTINEGA OPRAVILA	T	L	A	K	O	V	A	N	J	UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
OLEG VIDOV	O	V	O	K	I	Č	A	N	A	UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
ŽYAR	K	A	R							UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
SRBSKO MOŠKO IME	A	C	A							UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
AFRISKI VELETOK	N	I	L							UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
ENAKI ČRKI	J	J								UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S
NAROD. OSVOBOD. PROTA GRČIJE	E	A	M							UDAREC PRI TENISU	MANJ(-) ŽLEB	M	I	N	U	S

POSVET DELEGACIJE: — KDO JE DANES NA VRSTI, DA BO NA SEJI DS DVIHOVAL ROKO?

KORISTEN PREDLOG KAKO OHRANITI CELO OGRAJO ...